

Upravništvo: Ljubljana, Knaflejeva
ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123,
3124 3125 3126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3 — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca šte. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2 — Telefon št. 190.
Račun pri pošti: Ljubljana št. 11842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241

Naručnina znaka mesečno Din 25.—

Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflejeva ulica 5 Tele-
fon št. 3122 3123 3124 3125 3126
Maribor, Gosposka ulica 11 Telefon
št. 2440
Celje, Kocenova ul. 3 Tel. št. 190

Rokopisi se ne vračajo. — Oglas
po tarifu

JUTRO

Separatistične punktacije

Ko smo pred poldrugim mesecem po-
ročali o separatističnih resolucijah, ki
so jih v Zagrebu sprejeli nekateri biv-
ši politični voditelji in podvoditelji ter
jih sami krstili za svoje »punktacije«,
smo zaključili svoj članek z javnim vpra-
šanjem na g. dr. Korošca, ali se tudi on
strinja s tem, zlasti za Hrvate in Slo-
vence pogubnim programom. Odgovora
takrat ni bilo, prišel pa je sedaj precej
kasno v obliki nekakih ljubljanskih
punktacij. Seveda si ne domišljujemo,
da se je g. Korošec naknadno odzval
našemu pozivu. Mislimo, da se prav nič
ne motimo, ako trdimo, da se je odločil
k temu koraku, ki mora postati usoden
zanj in za vso njegovo politiko, v prvi
vrsti na pritisk svojih zagrebških poli-
tičnih prijateljev.

Prva vest o tem je izšla sredi pre-
teklega tečaja v tržaškem »Piccolu«. **»List je pod separatističnim naslovom »Za slovensko federativno državo«** poročal,
da je »vodstvo slovenske stranke, ki jo
vodi monsinjor Korošec«, sprejelo in
objavilo programatično resolucijo, v ka-
teri se zahteva, da si morajo Slovenci,
Hrvati in Srbi ustanoviti novo državo
na federativni podlagi. Čeprav so trža-
ški fašistični listi mnogokrat presenet-
ljivo točno informirani o zakulisnih do-
godkih in sklepih v osamelem vodstvu
bivše SLS, vendar sprva nismo mogli
verjeti »Piccolovi« informaciji. Toda
enake ali slične vesti so nato po vrsti
objavili tudi oni drugi inozemski listi,
ki so Jugoslaviji in vsemu slovanstvu
že od nekdaj sovražni. In v soboto na-
sled, ko so se na običnem zboru žu-
panske zveze zbrali v Ljubljani župani
iz vseh krajev Slovenije, smo slišali,
da se ljubljanske punktacije širijo že tudi
doma in da je na njih podpisan dr. Korošec.

Kako so nastale ljubljanske separati-
stične punktacije, nam še ni točno zna-
no. Verjetno je, da jih je ozki krog se-
paratističnih politikov skoval v božičnih
počitnicah; datirane so z 31. decembrom
Vsekakor bi bilo zanimivo in poučno do-
gnati, kdo vse je sodeloval pri njihovi
sestavi in kdo vse se identificira z za-
hlevami, ki bi že s samim poskusom
svoje izvedbe spravile v nevarnost na-
rodni obstoj Slovencev.

Glavna točka resolucije namreč za-
hleva, naj se Slovenci, Hrvati in Srbi
na novo sporazumejo, kakšno državo ho-
čejo imeti, vendar pa mora ta nova dr-
žava biti federativna. Vse drugo, kar
punktacije navajajo, ima le namen, od-
vrniti pozornost od te glavne točke. Go-
spodje, ki so sestavljali te nesrečne
punktacije, namreč sami dobro vedo,
da njihovo glavno zahtevo odločno od-
klanja tudi velik del onih njihovih nek-
danjih sodelavcev, ki se iz konservati-
vnosti ali pa pod pritiskom, izvajanim
v najrazličnejših oblikah, še niso od-
krito obrnili od njih in se pridružili
splošni narodni fronti. Zato so skušali
bistvo svojega najnovejšega separatisti-
čnega programa kar najbolj prikriti. Iz-
pustiti pa ga seveda niso mogli, ker bi
drugače preveč razočarali svoje zagreb-
ške zaveznike, katerim so ljubljanske
punktacije vendar v prvi vrsti name-
njene.

Kako sodi o vsem tem slovenska jav-
nost, se je dovolj jasno pokazalo na so-
botnem običnem zboru županske zveze.
Zbranih je bilo okrog 700 županov ali
njihovih namestnikov iz vse Slovenije.
Kdo more zanikati, da ne bi bili najbolj
upravičeni predstavitelji najširših slojev
slovenskega naroda in najbolj zaneslji-
vi tolmači mišljenja in čustvovanja
slovenskih množic? Silno je bilo njho-
vo ogorčenje, ko so izvedeli, kako bla-
zne zahteve postavljajo separatisti, in so
si predložili, kako usodne bi bile posledice
za našo narodno državo, pred vsem pa
za Slovence same, ako bi se posku-
šale te zahteve izvesti. V soglasno in s
spontanom odobravanjem sprejeti resolu-
ciji so odločno pribili, da je za Slo-
vence vprašanje državne skupnosti z Sr-
bi in Hrvati že dokončno rešeno z de-
dinjenjem dne 1. decembra 1918 in da
o tem ne more biti nobene debate več.
Ravno tako so energično obsodili vsako
stremljenje, ki bi bilo naperjeno proti
jugoslovenski državi skupnosti, ki edi-
na more zjamčiti Slovincem narodni
obsto, politično svobodo ter kulturni in
gospodarski napredek. Globoko iz srca
zlasti vsem onim, ki jih tarejo današnje
gospodarske in socialne stiske, so go-
vorili slovenski župani, ko so ugotovili,
da danes ni čas za ustavne ali državno-
pravne boje, marveč je treba vse narode
sile združiti k skupnemu naporu, da se
prebijemo iz sedanjih življenjskih nadlog.
Zato so tem bolj obsodili po-
jav, da skušajo nekateri politiki zlorabi-
ti težko gospodarsko in socialno pre-
izkušnjo našega naroda, čeprav se mo-
rajo zavediti, da dajejo s svojim po-
četjem potuho le zakletim tujim na-
sprotnikom naše narodne svobode.

Ves slovenski narod odobrava stali-
šče, ki so ga zavzeli župani njegovih
občin. Vsi Slovenci obsojajo in zavra-
-

TAJNO OBOROŽEVANJE MADŽARSKE

Senzacionalna odkritja o pošiljateljah orožja iz Italije preko Avstrije na Madžarsko — 40 vagonov pušk in strojnic za oborožitev madžarske vojske

Dunaj, 9. jan. d. Včerajšnja »Arbeiter Zeitung« je poročala o velikih dobavah orožja iz Italije na Madžarsko preko avstrijske tovarne nabojev v Hirtenbergu. V času od 20. do 31. decembra je bilo v Enzersdorfu, na železniški postaji omenjene tovarne municije, razloženih 40 vagonov pušk in strojnic, po zanesljivih cenitvah okroglo 50.000 pušk in karabink ter 200 strojnic. Z železniške postaje je bilo orožje prepeljano s tovornimi avtomobili v tovarno. Od tu so orožje prepeljali dalje z avtomobili na madžarsko mejo, brez dvoma zato, kakor piše današnji »Der Morgen«, da bi služilo za oborožitev Madžarske kot italijanske zaveznice proti Jugoslaviji. Nadalje ugotavlja omenjeni list, da se ima generalni direktor tovarne za municijo v Hirtenbergu, Mandl, ki je prijatelj voditelja Heimwehra kneza Starhenberga, zahvaliti za to ogromno kupčijo predvsem svojim političnim zvezanim. List tudi ugotavlja, da se transport orožja vsekakor ni mogel izvršiti brez vednosti oblasti in da bo zapletlo odkritje te škandalozne afeve avstrijsko vladu v nedogledne zunanje-politične komplikacije, pri čemer bo predvsem najhujše prizadeto z odkritjem teh ogromnih pošiljatelj orožja razmerje Avstrije s Francijo.

Kot odposiljatelj tega orožja je bil označen commendatore Giuseppe Coriese v Veroni

Ugotovitve avstrijskega tiska

List »Der Morgen« je poslal v Hirtenberg svojega posebnega poročevalca, ki objavlja o zadevi dalje poročila. Predvsem izraža svoje začudenje, da je mogla tako velika afera, ki je v Hirtenbergu znana vsakemu otroku, ostati dva tedna dolgo prikrita vsej javnosti. Vsak človek v Hirtenbergu ve, odkod prihajajo te puške in kam se prevažajo ponoči ter v megli, vendar pa so na Dunaju šele sedaj zvedeli o tem osornem škandalu. Da je ostala stvar prikrita, je bilo samo na ta način mogoče, ker je generalni ravnatelj tovarne Mandl tako ustrahoval ljudi, da se tajnosti niso upali izdati.

Prve vesti o pošiljateljah orožja so se zvedele na Silvestrovo. Takrat je v Enzersdorfu prispelo 40 vagonov z velikimi zabojmi. Prevoz teh zabojev je organiziral ravnatelj Pflug, predstojnik tovarne v Hirtenbergu. Že na železniški so opazili delavci, da je prispel zelo sumljiv transport. Blago je bilo deklarirano na vagonih kot »stara železa«, toda delavci, izmed katerih so bili mnogi v vojni, so spoznali takoj po obliki zabojev njihovo vsebino. Bilo so zaboji tih velikosti. V dolgih zabojih so bile običajne puške, v manjših karabinke in v tretjih strojnice. Z avtomobili so prepeljali zaboje po 1 km dolgi cesti iz Enzersdorfa v Hirtenberg, tu pa skozi vhod v prostore tovarne, kjer so jih odložili v prazen poslopju, ki ga izza vojne niso več uporabljali. V tem poslopju sta dve veliki dvorani, v katerih so naložili skrivnostne zaboje. Prvotno so domnevali, da bodo te puške preurejene v Hirtenbergu, kmalu pa se je zvedelo, da je stvar drugačna. Po kratkem času, še istega Silvestrovega večera, so bili zaboji naloženi zopet na tovarne avtomobile, ki so izginili v smeri proti madžarski meji. Veliki tovorni avtomobili s priklopnimi vozovi so odpeljali proti šopronju, kjer so na meji tovorniškimi šoferji prepustili prostor madžarskim šoferjem. Ti so prepeljali avtomobile na Madžarsko ter jih nato vrnili zopet iz praznega na mejo čakajočim šoferjem tovarne v Hirtenbergu. Pri prvem transportu so prepeljali približno tri vagone pušk na Madžarsko in od 30. dec. dalje so vozili avtomobili še dvakrat v šopronj.

V Hirtenbergu še do 40.000 pušk

Ko se je v Hirtenbergu zvedelo, da oborožuje generalni direktor Mandl Madžarsko, je nastalo veliko ogorčenje. Brezposelnosti so se zbrali ter so hoteli v strnjenih vrstah oditi proti tovarni, da bi preprečili prevoz orožja. Po daljšem pregovarjanju se jih je posrečilo odvrti od njihove namer, ker bi brzokone ne imela uspeha in ker je bilo jasno, da se ti ogromni transporti gotovo ne vrše brez dovoljenja oblasti.

Po zanesljivih cenitvah se nahaja sedaj v Hirtenbergu še 30.000—40.000 pušk, ki jih stražijo heimwehrovski prijatelji generalnega ravnatelja Mandla. Poslopje, v katerem so spravljene zaboji s puškami, stražijo noč in dan delavci, oboroženi s samokresji in v spremstvu policijskih psov.

Generalni direktor Mandl se zadnje tedne ni pokazal v Hirtenbergu, pač pa je vsak dan govoril po telefonu s z Dunaja s tovarniškim ravnateljem Pflugom, ki je večeraj odgovoril na Dunaj očitno zaradi tega, da bi se posvetoval z njim, kaj naj se stori po odkritju škandala.

Kolikor se je moglo ugotoviti, izvira 40 do 50.000 pušk, ki naj bi se prepeljale iz Italije preko Hirtenberga na Madžarsko, deloma iz starih avstrijskih zalog, ki so prišle iz svetovno vojni v italijanske roke, strojnice pa so popolnoma nove italijanske porekla.

Delavstvo priča

Delavstvo v Hirtenbergu je danes odpisalo deputacijo na Dunaj, da se zgodi pri vladni ter ji izrazi svoje ogorčenje. List »Der Morgen« pravi, da sicer v Hirtenbergu pričakujejo praznih izgovorov in potvorb dejanskega stanja, vendar pa so delavci pripravljeni, da nastopijo proti Mandlu kot prijatelji ter omogočijo popolno razčiščenje zadeve velikih transportov orožja na Madžarsko. List vprašuje, kaj namerava avstrijska vlada in ali se hoče res na ljubo Mandlu ter heimwehrovcem zapustiti v kak evropski spor in sicer prav v trenutku, ko se Avstrija prizadeva za naklonjenost in za denar Francije.

Izjava avstrijskega poslanca

»Der Morgen« objavlja tudi izjavo avstrijskega poslanca dr. Julija Deutscha, ki pravi, da predstavlja odkritje prevoza orožja na Madžarsko zadevo največjega političnega pomena. Skoro neverjetno je po njegovem mnenju, da je avstrijska vlada dopustila te ogromne Transporte iz Italije

preko Avstrije na Madžarsko. Avstrijska vlada je morala vedeti o teh transportih, ker se tolike množice orožja ne dajo prevažati brez njene vednosti preko Avstrije. Množina pušk in strojnic, ki so bile prepeljane preko Avstrije na Madžarsko, zadostuje za oborožitev celega armadnega zbora. Zato se vlada ne bo mogla izogniti odgovornosti za transport tega orožja in bo morala povedati, kako je prišlo do dovolitve te gorostasnosti. Morda so zveze lastnika tovarne municije Mandla v Hirtenbergu pripomogle, da mu je bila poverjena ta ogromna kupčija, vendar pa je slovenska stran te zadeve manj interesantna. Gre predvsem za to, — kar je grozna politična stran zadeve, — da se vrše vojna oboroževanja v ogromnem obsegu in da je Avstrija zapletena v to strahotno afero.

Vladni komunikacije

Glede na odkritja, da je dospelo v tovarno municije v Hirtenbergu v zadnjih dneh 40 vagonov pušk in strojnic iz Italije in da je že v noči od 30. na 31. decembra prispelo v Hirtenberg 10 vagonov enakega orožja in istega izvora, je objavila vlada komunikacije, ki pravi, da ne gre za noben prevoz orožja Gre samo za star avstrijski vojni material, ki je potreben popravitve in ki je bil tudi samo zaradi tega pripeljan v avstrijske tovarne. Dovoljenje za to naročilo je bilo izdano, da se preskrbi avstrijskim tovarnicam s popravilom delo. Zato odpadejo vse politične in druge kombinacije v zvezi s tem. Končno trdi komunikacije, da so podatki o množinah pošiljanega orožja pretrgani.

Kaj je resnica

List »Der Morgen« pristavlja k temu komunikaciji, da se na ta način ne bo mogla odpraviti zadeva z dnevnega reda. Razumljivo je, da je odkritje te škandalozne zadeve vladni posebnost v tem stanju neljubno, če pa se kratkoma zanikava, bo stvari manj koristilo, kakor pa škandal, ki je vse prebivalstvo v Hirtenbergu pričča, da so puške prišle iz Italije ter so bile prepeljane na Madžarsko. Zato vprašuje, kako se more verjeti vlade spraviti v sklad s tem delstvom.

Intervencija tujih držav

»Telegraph«, večerna izdaja »Arbeiter Zeitung«, poroča, da je prešla zastopstva več inozemskih držav od svojih vlad nalog, naj se informirajo o zadevi transportov orožja na Madžarsko. To bodo ta zastopstva storila najbrž pri jutrišnjem diplomatskem srečanju v uradu zveznega kancelarja, in sicer vseh onih držav, ki imajo interes na ohranitvi miru v Srednji Evropi.

Intrige proti Schleicherju

Sestanek Papena in kancelarja Schleicherja — Nemški nacionalci se odmikajo od Schleicherjeve vlade

Berlin, 9. januarja, s. Državni kancelar general Schleicher je opoldne sprejel bivšega državnega kancelarja Papena, ki mu je poročal o svojem sestanku z voditeljem narodnih socialistov Hitlerjem v Kölnu, kjer sta govorila o možnosti velike in enotne nacionalne fronte v nemški notranji politiki. Po razgovoru izdaja komunikacija, ki je pomirljiv ter demantira trditve Herova o nesporazumljenjih med Schleicherjem in Papenom.

Včeraj se je Papez sestal v Dortmundu z zastopniki nemške veleindustrije, s katerimi je dolgo razpravljal o gospodarskem položaju in notranji politiki in ki so ga naprosili, naj bi državnemu kancelarju razločeval želje nemške industrije.

Sodijo, da bo Papez o svojem razgovoru s Hitlerjem poročal tudi predsedniku republike Hindenburgu.

Veliko pozornost sta v političnih krogih povzročila govora, ki sta ju imela včeraj dva nemško-nacionalna poslanca. Predsednik nemško-nacionalne državnozbornske frakcije dr. Oberfohrer je v Kieulu med drugim izjavil, da je bil kölnski razgovor Hitlerja in Papena po njegovem mnenju kljub demantiju naperjen proti Schleicherju. Stali-

šče nemških nacionalcev proti državni vladi mora postati vedno bolj negativno. V istem smislu je govoril nemško-nacionalni poslanec Smidt iz Hannoverja. Iz tega sklepa del časopisa, da se hočejo nemški nacionalci oddaljiti od Schleicherja. Obenem javlja »Vossische Zeitung«, da so v Berlinu razširjene govorice, po katerih se tajni svetnik Hugenberg ne bori proti sedanji vladi zato, da bi namesto nje prišla vlada harzburške fronte, temveč, da stretni po drugi avtoritativni predsedniški vladi, katere šef pa ne bi bil Papez, temveč Hugenberg sam.

Iz verodostojnega vira se doznava, da so vesti narodno-socialističnega časopisa o Hindenburgovem zdravju brez podlage. Predsednik nemške države je sedaj popolnoma zdrav in se počuti izvrstno. Vsak dan sprejema v običnih avdijencah.

Berlin, 9. januarja. AA. V Düsseldorfu so se spopadli komunisti in narodni socialisti. Z obeh strani so streljali in ranili več oseb. Polica je vzpostavila red in aretirala več izrednikov. Podobni spopadi med temi političnimi nasprotniki so bili tudi v Berlinu.

Komunistična celica na dunajski univerzi

V zvezi s kmečkim uporom v Admontu so oblasti aretirale 30 dunajskih visokošolcev, ki so osumljeni komunizma

Dunaj, 9. jan. d. Veliko senzacijo v javnosti je vzbudila vest, da je bilo v zvezi s komunističnimi nemiri v Admontu aretiranih tudi okrog 30 dunajskih visokošolcev in srednješolcev, med njimi sinovi zelo uglednih in premožnih staršev. Dunajsko akademsko tolovadno društvo je priredilo za praznike smučarski izlet v okolico Admonta. Spotoma so izvedeli, da bo prišlo v Admontu do upora kmetov zoper rubežni. Podal so se takoj korporativno v Admont, kjer so bili med tem na delu že domači komunisti. Najprvo se je vršil protestni shod, nato pa so zborovali nasilno preprečili eksekucije. Prišlo je do spopada z orožniki, ki so zaposled 30 dijakov aretirali. V zvezi s tem je bilo izvršenih tudi več aretacij komunistov na Dunaju. Dunajska policija vodi sedaj pre-

iskavo in skuša pred vsem ugotoviti, v kolikor gre za organizirano akcijo. Zaenkrat je ugotovljeno, da obstoja na dunajski univerzi komunistična celica, ki razširja svoje delovanje tudi med srednješkolsko mladino. 20 aretiranih visokošolcev in srednješolcev je bilo izpuščenih na svobodo, 10 pa je še zaprti. Nekateri aretiranci zatrjujejo, da niso imeli niti pojma o tem, in da so docela slučajno zapleteni v to afero, drugi pa so se zapletli v razna protislovja, ki kažejo, da gre za dobro pripravljeno komunistično akcijo.

Potres na Bolgarskem

Sofija, 9. jan. AA. Včeraj je v okolici Cirpana začutili močan potres. Prestrašeno prebivalstvo je zbežalo iz hiš in ostalo pod milim nebom več ur.

kvah grmeti proti Sokolstvu, torej proti organizaciji, ki je skozi generacije smotreno in vztrajno pripravljala slovenski narod za njegovo narodno samostojnost in svobodo...

Ta najnovejša ofenziva proti Sokolstvu ima prav isti cilj kakor najnovejša ofenziva proti jugoslovenski skupnosti. Da ta cilj ni naroden, o tem pač ne more nihče dvomiti. Zato se bosta obe ofenzivi, kakor že toliko sličnih, razbili ob trdni volji slovenskega naroda in ob njegovem zdravem instinktu narodne ohranitve.

Mohamedanska vstaja v Indiji

Krvavi spopadi med mohamedanci in Indijci — Bitka med uporniki in angleškim vojaštvom

Delhi, 9. januarja g. V angleški Indiji je prišlo do vstaje, v kateri je bilo po do sedanjih vestih ubitih 250 domačinov. Število ranjenih še ni znano, jih je pa gotovo več sto. Povod nemiro, katerih središče je mesto Govindgarh, je bila Indom sovrážna propaganda med mohamedanskim plemenom Meo, ki odklanja plačevanje davkov, dokler se ne bo ugodilo njihovim zahtevam. V Govindgarhu je prišlo končno do ljutih napadov na tamonjske angleške čete ter na tamonjske Indijce, ki jim očitajo, da sabotirajo borbo za svobodo indijskega naroda. Uporniki so zažgali hiše mnogih Indov. Več trgovcev je bilo na cesti napadenih. Ko so prišle angleške čete iz 30 km oddaljenega kraja Alvar, so jih napadli pristaši plemena Meo, ki so se oborožili s sabljami in puškami ter se zabarikadirali za hišami. Razvila se je prava bitka, v kateri so angleške vladne čete s strojnimi ubile 250 upornikov. Po večurnem boju so se uporniki končno umaknili ter pustili na mestu svoje mrtvece. Položaj je izredno kritičen, ker pristaši plemena Meo vedno na novo napadajo posamezne Indijce ter angleške vojske in ker se agitacija za upor razširja tudi na druga ozemlja. V Govindgarhu je tre-

nutno 500 angleških vojakov, ki se jim je sicer posrečilo preprečiti povesne boje, ki pa ne morejo preprečiti guernilske vojne. Skupno je bilo po prihodu vladnih čet ustreljenih iz zasede še 7 Indov škoda, ki so jo uporniki povzročili s požari in plenitvami, je zelo velika. Zdi se, da so uporniki odločeni nadaljevati guernilsko vojno proti angleškim vladnim četam. Vlada je ukrenila vse potrebno, da prepreči morebitni izbruh splošnega upora v Indiji. Po zadnjih vesteh iz Alvarja je položaj izredno kritičen. V Alvar je bilo odposlanih nad tisoč mož angleške konjice in pehote ter več lahkih topov. Po drugih poročilih iz Alvarja so angleške vladne čete pri bojih v Govindgarhu prišle v zelo nevarno položaj. Upornikom je uspelo obkrožiti vladne čete, ki pa se jim je končno vendarle posrečilo rešiti se iz kočljivega položaja. V teh bojih so uporniki izgubili nad 80 mrtvih in mnogo ranjenih. Tudi poveljnik čet maharadž je moral umakniti svoje čete na strateške točke ter počakati na ojačenja. Upa, da bo do takrat zadržal upornike. Angleške čete so dobile nalog, naj nastopijo proti upornikom z brezobzirno energijo.

Posredovalna akcija med Japonsko in Kitajsko

Francoska demarša v Tokiu — Posredovanje angleškega admirala v Šanhajkvau

Pariz, 9. januarja. d. Dogodki na Daljnem vzhodu vzbujajo tudi v francoskih diplomatskih krogih večje vznemirjenje. Kakor poroča »Liberte«, je naročil ministrski predsednik Paul Boncour francoskemu poslaniku v Tokiu De Martelu, naj opozori Japonsko vlado na to, da jo bo smatrala Francija za odgovorno za vse, kar se bo zgodilo, če bo nadaljevala svojo akcijo pri Šanhajkvau. Istočasno je dobil nalog opozoriti japonsko vlado na nevarnost za mir na Daljnem vzhodu, če bi Japonska izvršila nameravano ofenzivo.

Peking, 9. januarja. d. Poveljnik angleške križarke »Folkestone« admiral Kelly je poveljnik Japonec in Kitajcem posredovanje. Njegova križarka je dobila nalog naj takoj odplove pred Šanhajkvau, da zaščiti angleške interese. Kelly je predlagal Japoncem in Kitajcem, naj bi se vrhovna poveljnika obeh strank sestala na krovu angleške križarke. Kitajski maršal Cansullang se je takoj obrnil na svojo vlado za nadaljnja navodila, prav tako pa čaka tudi japonski vrhovni poveljnik odgovora svoje vlade.

Ženeva, 9. januarja. s. Izredno zasedanje Društva narodov zaradi kitajsko-japonskega konflikta se bo zopet nadaljevalo v ponedeljek 16. januarja.

Tokio, 9. januarja. d. Dve eskadri japonskega letalstva sta bombardirali dve kitajski brigadi pred Šanhajkvau. Češ da so Kitajci pripravljali protinapad na Šanhajkvau. Japonske čete prodirajo dalje v pokrajino Jehol in lo boja v kratkem docela okupirale. Japonci opravljajo ta svoj pohod s taktičnimi razlogi, češ da hočejo na ta način orenčiti nadaljnje borbe.

Ostavka japonskega mornariškega ministra

Tokio, 9. januarja. d. Minister mornarice Okada je podal ostavko. Njegovo mesto bo prevzel bivši mornariški minister Nimco Osumi.

Proslava rojstnega dne kraljice Marije na dvoru

Beograd, 9. jan. M. V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije se je vršila danes dopoldne v dvorni kapeli svečana služba božja. Udeležili so se Nj. Vel. kralj in kraljica Nj. Vis. knez Pavle ter kneževine Olga Marina in Elizabeta, kakor tudi zastopniki kraljeve civilne in vojaške hiše in zastopniki kraljeve grade. V maršalatu dvora se je ves dan vršilo vpišovanje v knjigo za čestitke.

Dunajska vremenska napoved za torek:
Najprej še oblačno, padavine, v nižinah južno vreme.

Naši kraji in ljudje

Pri dr. Luju Vojnoviču v Celju

Ljubljana, 9. januarja.

V Celju se poraja knjiga o zgodovini Dalmacije. To vest, ki jo je objavilo dnevno časopisje, smo Slovenci sprejeli z veseljem. Slovenci ljubimo Dalmacijo, ne samo zaradi njenih naravnih lepote, temveč tudi zaradi njene usode, ki je spremljala nas in prebivalce Dalmacije. Dolgo so robotali tujim gospodarjem kakor mi, dolgo so se morali boriti za svobodo kakor mi, a kljub temu so bili, so in bodo ostali iskreni in trdni Jugoslovenci kakor mi.

Pa sem jo mahnin v Celje, da posetim dr. Lujo Vojnoviča, ki hoče nam in inozemstvu podati v francoskem jeziku zgodovino svoje ožje domovine. Ob za pose- te malce prerani uri sem našel dr. Lujo Vojnoviča že pri delu v njegovem stanovanju v Gosposki ulici.

Ljubezno me sprejme, nam po njegove- rem delovanju že dolgo znani dubrovniški patricij, v gumbnici znak visokega kraljev- skega odlikovanja. Kakor da je iz pose- nice uganil vzrok mojega prihoda, preide takoj v razgovor o temi, ki me je zani- mala.

»Delam jutraj, dopoldne, popoldne, pozno zvečer. Pariški hrup, vedno giba- joče se življenje francoske metropole in — last, not least — uradni posli mi ne bi dopu- škali, da se poglabim v gradivo, ki ga mo- ram predložiti. Zardi tega sem se zatekel v ljubko mesto ob Savinji, kjer imam tudi sorodnike, da v miru in v zbranosti dokončam svoje delo.

Misel, da napišem zgodovino Dalmacije, se mi je porodila leta 1926. Ze zname- niti nemški zgodovinar dr. Kretschmayr obhaja v svoji knjigi »Die Geschichte von Venedig«, da še ni smisla znanstveno zalogoljujoča zgodovina Dalmacije. Pa sem se odločil jaz za to. Pri pregledovanju gradiva pa sem bil postavljen pred dilemo: ali napišem krajšo knjigo, nekako kombi- nacio iz raznih monografij, člankov, bro- šur itd., ki pa bi pomenila le majhno delce, in bi mogoče ostalo neopazeno ter v tem zgrešilo svoj namen ali pa da obde- lam temeljito, tako rekoč od dna vse gra- divo. Odločil sem se za drugo. Pa verujte mi, da stvar ni lahka. Nimam še vseh svo- jih knjig iz Pariza. Mnogi viri, ki mi slu- žijo za studij, so preleteni z raznimi do- godki iz zgodovine Hrvatov in Srbov in moram izločiti vse ono, kar ni v neposred- ni zvezi z zgodovino Dalmacije.

Ze leta 1926. sem se dogovoril z me- rodatnimi krogi tudi glede roka. »Sine die« je bila moja želja, ker bi mi vsaka omeji- tev oteževala delo. Delal sem do 1. 1928, ko sem zbolel. Eno celo leto sem bil v beo- grajskem sanatoriju dr. Živkovića, kjer sem bil operiran. Polgrodu leto sem moral opustiti studij in odločiti pero. Konec 1929. pa sem zopet zavilh rokave. Dose- daj sem dokončal deset poglavij. Knjiga jih bo imela petnajst. Zadnja poglavja bo- do krajša, tako da upam končati delo še letos.

Ves čas sem imel pred očmi, da mo- ram napisati znanstveno knjigo brez po- lemičnih elementov, ki bo za vsakega za- nimiva toda brez znanstvene suhoparno- stie. Vsakemu potniku v Dalmacijo naj

nudi točne in zanimive podatke. Kot do- datek pa bom še spisal kratek pregled o umetnostni zgodovini Dalmacije.

Po teh besedah stopi znanstvenik k oma- ri za knjige ter vzame majhno brošurico, ki vsebuje njegovo predavanje meseca marca v »Société de Géographie« v Pari- zu. »Koj majhen spomin«, pravi častitlji- vi znanstvenik. — Ne majhen, temveč ve- lik in lep spomin mi bo ta brošurica, v kateri je nanizanih toliko lepih misli o na- ši Dalmaciji.

Rad bi bil še ostal v živahnem, prisr- čnem in izredno zanimivem razgovoru s to, v pravem pomenu besede aristokratsko osebnostjo. Toda nisem hotel kratiti dra- gočenege časa onemu, ki bo nam in ino- zemstvu razkazal zgodovino resnice naše kršne Dalmacije.

Pregled slušateljev Univerze kralja Aleksandra

Ljubljana, 9. januarja.

Na filozofski fakulteti Univerze kralja Aleksandra je vpisanih skupno 430 sluša- teljev. Od teh je bilo 410 po narodnosti Jugoslovenov, 5 pa Nemcev. Po lanovinah jih je 397 doma iz dravske banovine, 7 iz savske, 6 iz primorske, 2 iz dunavske, 1 iz moravske, 1 iz zetske in 1 iz Beogra- da. Inozemskih slušateljev studira na filo- zofski fakulteti 15, od teh sta dva Avstrij- ca, 1 Bolgar, 8 iz Italije, 1 iz Rusije in 3 iz Češkoslovaške. V prvem letniku fakultete je 61 moških in 69 žensk, v drugem 60 moških in 55 žensk, v tretjem 57 moških in 39 žensk, v četrtem letniku pa 58 moških in 31 žensk. Skupaj je 236 moških slu- šateljev in 194 slušateljice. Na juridični fa- kulteti je vpisanih 225 slušateljev. Od teh je Jugoslovenov 523, 9 pa Nemcev. Po ba- novinah jih je 510 iz dravske, 7 iz savske, 11 iz primorske, 1 iz drinske, 1 iz dunav- ske, 2 pa iz zetske. Inozemcev studira na juridični fakulteti 20, in sicer 3 iz Avstrie, 14 iz Italije, 1 iz Rusije, 1 iz Češkoslova- ške in 1 iz Ukrajine. V prvem letniku je vpisanih 176 moških in 25 žensk ter 4 iz- redni slušatelji, v drugem letniku 117 mo- škkih in 13 žensk, v tretjem letniku 89 mo- škkih in 5 žensk, v četrtem letniku 116 mo- škkih in 10 žensk. Moških slušateljev je na tej fakulteti skupno 498, ženskih 50 in 4 izredni slušatelji.

Na tehniški fakulteti je vpisanih sku- pej 498 slušateljev. Od teh je 459 Jugoslo- venov, 3 Nemci, 5 Rusov in 1 Čehoslovak. Po banovinah jih je 390 iz dravske, 10 iz savske, 6 iz vrbaške, 24 iz primorske, 12 iz drinske, 8 iz dunavske, 7 iz moravske, 8 iz zetske in 3 iz Beograda. Inozemcev je na tej fakulteti skupno 30, in sicer 13 iz Italije, 16 iz Rusije ter 1 iz Češkoslova- ške. V prvem letniku studira 83 moških, 6 žensk in 2 izredna slušatelja, v 2. letniku je 58 moških, 3 ženske, v 3. letniku 117 moških in 1 ženska, v 4. letniku 227 moških in 5 žensk. Rednih slušateljev moških je 81, ženskih 15 in 2 izredna.

Na medicinski fakulteti je vpisanih skupno 144 slušateljev. Od teh je 111 Jugoslovenov, 1 Nemec in 1 Poljak. Po ba- novinah jih je 105 iz dravske, 2 iz Primor- ske, 2 iz zetske, 2 iz varbarske in 2 iz Beograda. Inozemcev studira na medicins- ki fakulteti 34, izmed katerih je 1 iz Avstrie, 3 iz Italije, 30 iz Poljske. V prvem letniku je 44 moških in 15 žensk, v 2. let- niku 45 moških in 9 žensk, v 3. letniku 29 moških in 5 žensk. Slušateljev je na medi- cinski fakulteti moških 118, ženskih pa 29.

Na teološki fakulteti je vpisanih skup- no 164 slušateljev. Od teh je 151 Jugoslo- venov, 6 pa inozemcev. V prvem letniku je 127, iz savske 19, iz primorske 4, iz zetske 1. Inozemcev studira na teološki fakulteti 13.

Pri isihisnu sledi na kozarec naravne »Franz Josefovce grenčice, popite jutraj na tešče, brez muje izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravniki strokovnjaki pripo- minjajo, da učinkuje »Franz Josefova« voda sigurno in uspešno tudi pri konges- tijah proti jetrom in danki ter pri krčnih žilah, hemoroidih, obolenih prostati in mehurjevemu katarju. »Franz Jose- fova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Od teh so trije iz Italije, 3 iz Poljske, 1 iz Rusije, 3 iz Češkoslovaške, 1 iz Amerike, dva pa sta brezdomovine. V 1. letniku jih je vpisanih 37, 1 pa je izredni član, v 2. letniku je vpisanih 27 rednih in 1 izredni slušatelj, 3. letniku 39 rednih in v 4. letni- ku 57 rednih in 1 izredni slušatelj. Skup- no je vpisanih na Univerzi kralja Aleksan- dra 1791 slušateljev.

Računi in načrti ptujskega cestnega odbora

Ptuj, 9. januarja.

Cestni odbor ptujskega sreza je na ma- gistratu za stranke razgrnil svoj proračun, iz katerega je razvidno, da potrebuje 3 mi- lijone 64.911 Din za izvršitev svojih naj- nujnejših načrtov. Ptujski cestni odbor ima eno od največjih omrežij v dravski bano- vini. Skrbeti mora za zboljšanje banovin- skih cest v obsegu 772 km, potem za 50 kilometrov banovinskih subvencioniranih cest in za 22 km sreskih subvencioniranih cest. Potrebščine naj bi se krole s prispevki banovine, mestne občine in s cestnimi do- kladami.

V načrtu je v prvi vrsti potrebno tla- kovanje Ljutomerke ceste, in sicer v prvi

etapi od Grajskega mostu do prvega ko- lodvorskega dvorčarja. Potem se bo izvrši- lo tlakovanje vse doznice ceste do izvir- niškega prelaza do rampe. Zaradi velikega prometa se bo tlakovalo z granitnimi koc- kami. Nadalje sledi tlakovanja ceste Ju- rovec - Majšperk, ki je po novih nasipih neprevozna, ter nadaljevanje dela na cesti Zavrč - Turški vrh, iz sreskih cestnih do- klad pa se bodo vzdrževala še neprevzete okrajne ceste. Dajale se bodo tudi podpo- re občinam, da bi se popravile važne ob- činske ceste Moškanjci - Tivolci, Prager- sko - Cirkovce - Sv. Lovrenc, Dobrna - Moškanjci, Ivanjkovci - Lakonci in Savin- ci - Rucmanji. V načrtu je tudi popravilo lesenega mostu pri Borlu čez Dravo, o ka- terem se je že večkrat pisalo. Za temeljito popravilo je potrebnih 150.000 Din. Razši- rili se bodo tudi mostovi, zgrajeni preko Pesnice, in to od Ptuja do Sv. Lovrenca v Slov. goricah in od Sv. Bolfenka do Sv. Andraža. S tem se bodo preprečile toliko- kratne poplave, ker se bo zboljšal odtok vode.

Promet izkazuje primanjkljaj od 373 tisoč 176 Din in bo potrebna za kritje 10- odstotna cestna doklada. V splošnem po- treščine za vzdrževanje banovinskih in drugih cest ne presega postavk prejšnje- ga proračuna, ker so se mnoga druga večja dela odložila na poznejše čase. Sreski ces- ni odbor zaposluje tri cestne nadzornike, 40 banovinskih in 12 pomožnih cestarjev.

Grenčica Hunyadi Janos je najzaneslji- vjše in najidealnejše odvajalno sredstvo.

Prvenstvo dravske banovine v tabe-tenisu

Od leve na desno: Lajoš Nemec (SK Mura III.), Weis (Ilirija I.), Janez Nemec (SK Mura II.) in Antolkovič (Poštarski IV.). Glej poročilo v sportni rubriki.

Krvava rodbinska tragedija pred sodiščem

Po dolgih prepirih je 60-letna posestnica ubila s sekro svojega moža

Maribor, 9. januarja.

Pred velikim kazenskim senatom mari- borskega okrožnega sodišča je stala danes 60-letna posestnica Antonija Ranerjeva iz Zrkovske ulice na Pobrežju, ki je lani 5. septembra ubila s sekro svojega moža Franca Ranerja.

Obdolženka, ki je bila vdova, se je leta 1920. pridružila k Dravskemu polju, kjer je prodala svoje posestvo, k Ranerju na Pobrežje, kjer je imel on hišo in zemlji- šče. Tudi Raner je bil vdovec. Oba sta imela otroke iz svojih prvih zakonov. To je bil tudi vzrok, da zakon ni bil že iz samega začetka srečen in da sta oba so- vražala otroke, ki niso bili njuni. Raner- jeva, ki je znana kot zelo jezična ženska, je neprestano napadala svojega moža, ki si napašed ni znal več pomagati in je pri- cel iz nekega obupa piti. S tem so se žalostne družinske razmere seveda še poslabšale. Zakonskim prepriom so sledili tudi pretepi, v katerih je mož prevladoval ženo, dokler ni obolel. Pozneje pa ga je žena sunila po kletnih stopnicah, tako da je padel in si zlomil več reber. Razmere so postajale vedno hujše in je žena večkrat javno izražala upanje, da bo mož kmalu umrl.

Dne 5. septembra preteklega leta sta se zakonca prepirala že dopoldne, vendar sta se nato pomirila in odšla skupaj na njivo. Okrog 12. sta se vrnila domov in se je prepri nadaljeval. Obdolženka je med pre- priom odšla k sosedu Tereziji Verdelakovi in ji rekla, da se bo pri njej doma nekaj

zgodilo, češ, da se »mora zgoditi«. Okrog pol 16. se je vrnila domov in kmalu po- tem je sosedja Riedlova slišala, da je ob- dolženka glasno zaklicala: »Ti me ne boš več tepel. Zdaš imaš, hudič, kar si iskal!« Takoj nato je stopila k domačemu plotu obdolženka in pogledala okrog hiše, če jo kdo opazuje. Ko ni opazila ničesar sum- ljivega, je naglo odšla na njivo. Kmalu pa se je vrnila in zagnala krik, da leži njen mož v mlaki krvi in da se je sam »nesel«.

Vest o strašni smrti se je naglo razši- rila po vsej okolici, kakor tudi po Mari- boru. Ljudje so v množicah hiteli na kraj krvavega dejanja, kjer jim je obdolženka zatrjevala, da se je njen mož v času, ko je bila odsotna na njivi, sam usmrtil. Ko so ji pa ljudje rekli, da je izključeno, da bi se bil sam usmrtil in ji je sosedja Ried- lova očitala, da ga je ona ubila, jo je ob- dolženka z dvignjenimi rokami prosila: »Lepo te prosim, ne bodi slaba proti meni, saj si me videla, da sem bila na njivi!«

Obdolženka je trdila, da je mož sekal dr- va in da si je sam zadal strašne rane, ki so povzročile njegovo smrt. V resnici pa ni bilo najti nikakih ran na dvorišču, v shrambi za orodje pa je bila pravkar umi- ta sekira. Ko so jo sosedje na to opozo- rili, je v zadregi naglo skrlila sekro za skrinjo. Umorjeni Raner je dobil 11 glo- bkih udarcev in je umrl zaradi izkrvav- ljenja. Žena je vse tajila. Preiskali so jo tudi sodni psihiatri, ki so dognali, da je popolnoma normalna.

Ranerjeva je tudi pri današnji razpravi

čevalcu »Jutra« ob svojem povratku iz Mün- chena. V isti izjavi G. Betetto čisto pravilno ugotavlja, da »naša publika fedalje bolj brezbrizna za gledališče«. (Mimogrede: G. Betetto mi gotovo ne bo zamislil, če mu čisto na uho povem: prominentni ljudje mo- rajo vedno natanko paziti, kaj govorijo in kako se izjavljajo, kajti pri nas se naide vedno dovolj pseudonimov in anonimov, ki njihove izjave v svoje vrhce izbrabljajo in tudi zlorabljajo! G. Betetto namreč nikakor ni v Protejevem smislu »sam premier, da celo Monakov izpreminja svoj gledališki personalk« — maverč bi ravno on sam na sebi lahko dokazal, če bi hotel, moment mo- nakovskega stalnostnega principa! Na po- kladi te izjave in nekaterih drugih res kri- tičnih dejstev ugotavlja P. kritičnost polo- žaja ter navaja za vzroke te krize (poleg gospodarske) v glavnem te-le tri okolišč- ti: 1. Premajhno posejanje predstav, apatič- nost, nezavednost in za dramsko in operno umetnost brezbriznih imovitih krocov ljub- lianskih in pa tipično slovensko velikaštv- o. 2. Današnje stalnost gledališkega obo- ja in 3. Pomankljiva sestava in izbira opere- ga repertoarja.

Kar se čita prvega vzroka, smo si na ja- snem, da ima večina ljublianskih bogatašev in velikašev za vse telesno - ugodne in du- ševno - zabavne užitke neprimerno več smi- sla, denarja in časa kot pa za razne kulturne ustanove. To dejstvo sicer ni razveseli- tvo, toda z neprestanim tarnanjem tega sloja prav gotovo tudi ne bomo poboljšali in zato se mi zdijo vsa ta neutrudljiva zatekanja k

letim lamentacijam skoraj popolnoma brez pomena. Publika je svobodna in siliti je v gledališče ne moreš! Treba pa je vzbujati in gojiti duha, ki bo publiko v gledališče privabil in jo tudi obdržal, ne pa jo delal mlačno ali jo celo odbil!

Toda zdajle za to ne gre. Meni gre prav za prav samo za drugi vzrok in za vse v tej zvezi navedene zabeleške, odnosno predloge in samo te si hočem malo bližje ogledati.

Proteus namreč piše dobeedno tako-le: »... Na drugi strani pa ni tajiti, da dana- šnja stalnost personala delu našega občins- tva ni všeč. Čim dalje glasnejše se čuje opaz- ka: »Kdo bo hotel gledat ali poslušat deset ali še več let vedno iste ljudi?« — Celot- ališni umetnik je končno zmerom isti in ved- no enak! Saj priznavam: marljivo so, ne- utrudni, ali — imajo vendarle večno iste obzate in iste glasove, iste vrline in iste ne- dostatke. Zelfin si izpremembi! Ljubljana je majhno mesto... Lahko je Dunaju, Monako- vemu... celo Beogradu; tam polnijo pre- stave tudi številni tujci, v Ljubljani pa — le domačini.«

Za odpravo tega sistema se P. zavzema tako-le: »... V sistemu je napaka: defi- nitivnost bi morala veljati obenem za vsa gle- dališča, ne pa le za vsako posamezno. Naš solet naj bi bil kakor vsak drug državni uradnik, ki je premestljiv z vsimi dolžnost- mi in pravicami. Nekaj let v Skoplju, nekaj let v Novem Sadu, pa v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Mariboru, v Sarajevu ali Splitu. Tako bi se razvijal, izpopolnjeval in bil po- ved pripravljen. Nikjer bi se ga ne naveli- čali in »preobjele«.

Elitni kino Matica
Telefon 2124 Telefon 2124

Samo še danes in jutri

se lahko imenitno zabavate in pri- srčno nasmejate pri opereti filma, ljubezni, lepih slagerjev, veselih dovtipov in čarobnega petja

Žena in diplomat

MARTHA EGGERTH
MAKS HANSEN
LEO SLEZAK
PAUL MORGAN

Kot dopolnilo prekrasen film o letovanju naših kraljevičev na Jadranu ter najnovejši Foxov zvočni ted- nik. — Predstave ob 4., 4/8 in 10/10 zvečer.

odločno in dosledno zanikala vsako krivdo. Pokopale so jo pa silno obteženo izpovedi raznih prič, nakar je bila po kratkem po- svetovanju senata obojena na 12 let tež- ke ječe in trajno izgubo častnih državljan- skih pravic.

Ljudska univerza v Kočevju

Kočevje, 9. januarja.

Lansko leto so kočevski akademiki or- ganizirani v Jugoslovenskem akademskem društvu »Kočevje« uvedli v okviru svoje- ga kulturnoprosvetnega dela redna preda- vanja v obliki ljudske univerze po dru- gih krajih. Pokazalo se je, da so akade- mikski s tem zadeli pravo struno: tisti slo- ji, ki so se najmanj udeleževali kakršnega koli kulturnega življenja, so v polni meri razumeli namen te nove ustanove in za- čeli redno posećati predavanja. Mislimo tu predvsem delavstvo, obrtništvo in niž- je uradništvo. Predavanja so bila srečno izbrana in za občinstvo kar najbolj pri- merne. Kočevje je s tem dobilo kulturno ustanovo, kakršno imajo v zadnjem času že skoraj vsa slovenska mesta. Za naše mesto je bila ta ustanova prepotrebna, saj imamo samo delavstva po tovarnah in na rudniku nad tisoč.

Obžalovati moramo na tem mestu, da so se letos ta predavanja nekoliko zakas- nila. Vzrok leži v tem, da ni akademsko društvo zmoglo nositi materialnih stro- škov, saj je navezano zgolj na članarino svojih članov, med tem ko so njihove akci- je podprli le gozdni urad Auersperga, od- vetnik dr. Iv. Sajovic in podružnica Za- družne gospodarske banke. Mislimo, da bi bilo nad vse žalostno, če bi morala ta- ka ustanova zaradi materialnih ozirov pre- nehati. Akademiki so se obrnili na vse merodajne faktorje, da prispevajo v sklad te njihove ljudske univerze. Predavanja se začno v februarju in bo prvo predavanje 5. februarja o temi: Brezposelnost — šiba božja sedanega časa. Predavanje se bo vr- šilo dopoldne ob 11. v dvorani hotela »Trste«.

GITTA ALPAR

poje s svojim bleščočim glasom arije iz opere

Traviata

in še druge prekrasne pesmi v najnovejšem fil- mu

Kraljica srca

Pride! Pride! Elitni kino Matica

KULTURNI PREGLED

„Vzroki krize našega gledališča“

Slovenci imamo s svojim gledališčem res smolo. V resnih in hudih časih se vedno pojavi kopa vžhičenih zagovornikov, ki pa imajo samo to nerodno lastnost, da s svojim dobrohotnim zagovarjanjem gledališča bolj škodujejo kot pa koristijo. Delil bi jih v gledališče v dve vrste: v prvo vrsto sodijo tisti, ki branijo gledališče obupno pred ta- kimi krizami in boleznimi, ki jih v resnici sploh ni; v drugo pa tisti, ki se oglašajo s patosom samo takrat, kadar so nevarnosti majhne in nenevarne, ne ganejo se in mo- žijo na vselej takrat, kadar so nevarnosti zares nevarne in kadar gledališče ne gre samo za kožo, temveč tudi za — dušo! Prve bi lahko primerjal z zdravniki, ki zdravijo duševne bolezni z obkladki na trebuh, dru- ge pa recimo z zdravniki, ki postavijo zara- di zoba kar vso hišo na elavo, pri pljučnici pa se ne zaneajo in malomarno zmigavajo, češ: »Nič ne dé, bo že bolje!« Oboje je mor- da lepo, oboje je morda celo zabavno — to- da oboje je slabo in za bolnika nekoliko — smolnato. Oboje je namreč — narobe.

Povod za ta moja »razmišljanja« je dal članek, ki je izšel v novoletni številki »Slov. Narod« pod naslovom »Vzroki krize naše- ga gledališča«, in podpisani z imenom: Pre-

teus. Da si bomo takoj na jasnem: moj na- men ni, s pisem teža članka polemizirati, ker bi moral sicer odgovarjati na najrazlič- nejša psevdonimna in anonimna gledališka uganjanja in razganjanja, kar pa me niti ve- dno ne mika in kar prav gotovo ni moja stvar. Če se kljub temu javno dotaknem te- ga sestavka, storim to samo zato, ker vse- buje med drugim tudi dve misli, ki sta po mojem mnenju bistveno napačni, ki pa jih podpisani Proteus navaja v smislu ne samo svojega oboževanja, temveč tudi v smislu jav- nega mnenja in še posebej v smislu mne- nja nekega dela našega gledališkega občins- tva. Pri razpravljanju o vzrokih krize naše- ga gledališča prihaja namreč Proteus do ne- katerih načelnih zaključkov, ki jih skuhajo lahko samo površne glave tisteza dela naše- ga občinstva, ki hoče v gledališče res sa- mo zabave, samo spremembe (glej Protejev citat: »Variatio delectat!«), ki v gledališki kulturi nima nobenega pravega pomena in ki, kar je še naznanilnejše, v gledališču ni- brž ne hodi! Ti zaključki so talovi, nepravil- ni in zato za gledališče škodljivi. Tukaj se skrivna nevarnost. In na to nevarnost po- kazati in nanjo opozoriti — to je namen mo- jega članka in drugega nič.

Predmetno pisanje se začneja z navedbo znane izjave, ki jo je dal nedavno operni pevec, G. J. Betetto o naših razmerah poro-

Beli zobje: Chlorodont

prijetno osvežujoča zobna pasta s poprovo meto
tuba Din 8.— in Din 13.—

POD POKROVITELJSTVOM
NJ. VEL. KRALJA
ALEKSANDRA I.

21. I. 1933 TABOR

XIII. SLOVANSKI VEČER

u. Predzadnja plesna vaja učiteljski-
kov bo drevi ob pol 8. v Trgovskem do-
mu. Začetniki točno! Igra prvovrsten
„Ronny-jazz“. K obilni nedežbi vabi od-
bor.

u. „Tanjantilla-pouke“ drevi pri plesnem
tečaju Jenkove žele v Kazini in jutri pri
družinski perfekciji. Posebne ure vsake-
dnevno.

u. Razprodaja damskih oblek, K. Soes,
Mestni trg.

TEATRO KINO SOKOLSKI DOM

Telefon 33-87

Danes ob 20. uri, jutri ob 18.
in 20. uri, v četrtek ob 20.
uri izborna komedija iz vo-
jaskega življenja

KACMAREK

V glavni vlogi: Fritz Schulz,
Lucie Engelsch.

Pride! „Sergeant X. Ivan
Možuhin.“

CELE, 10. I. 1933, 6. 5. 4 DIN

Iz Celja

e. Iz zdravniške službe, Gosp. dr. Jože
Flajs, sekundarni javne bolnice v Celju,
je z odlokom banske uprave imenovan za
asistenta.

e. Ljudsko vevučilišče. V četrtek 12. t.
m. ob 20. urah predaval v risalnici meščan-
ske šole eden naših najuglednejših narav-
oslovcov, avtor knjig „Materija in eme-
gija“, ljudska astronomija dr. g. dr.
Lavoslav Cermelj iz Ljubljane o vesolju.
G. predavatelj bo seznanil poslušalce
s današnjim stanjem astronomije in jih
povedel o daljne, ogromne in skrivnostne
prostore vesolja. Predavanje bodo
spremljale številne sklopčene slike.

e. Izplačevanje nakaznih pomožne ak-
cije. Vsi trgovci v Celju in okolici, ki imajo
nakazne akcije za živila, izdane od pomo-
žne akcije za december, se obveščajo, da
se bo vršilo izplačevanje teh nakaznih od
10. do 20. t. m. vsak dan od 15. do 17. v
celjski ekspozituri javne borze dela v
Razlagovi ulici.

e. Obrtniški sešatek. Celjska podru-
žnica Društva jugoslovnih obrtnikov bo priredila
v četrtek 12. t. m. ob 20. urah članski se-
šatek v spodnjih prostorih Narodnega do-
ma. Na dnevnem redu so davčne priljave
in osnutek obrtniškega zavarovanja.

e. Novi tržni cenik. Po vzgledu dru-
gih večjih mest je začel tudi mariborsko
tržno nadzorstvo izdajati z novim letom
tržne cenike vsakega vrsta v 15. v me-
secu. V ceniku bodo navedene cene vseh
živil, ki jih človek potrebuje za vsakdan-
je življenje. Tedenska poročila bo pa iz-
dajalo tržno nadzorstvo še nadalje.

e. Nesreča pri klanju. Včeraj zjutraj
se je 28letni Viktor Rebevske, delavec v
Westnori tovarni v Gaberju, pri klanju
prasička globoko vbodel z nožem v levo ro-
ko. Rebevske so prepeljali z reševalnim
avtomobilom v bolnico.

e. Tatvine. V soboto 7. t. m. okrog 18.
je nekdo ukradel mesarskemu mojstru in
gostilničarju g. Josipu Gorenjaku iz veže
njegove gostilne na Kralja Petra cesti 800
dinarjev vredno črno pleskano kolo znam-
ke „Puch“. Strojlec je policiji znan, a ga
še niso izsledili. V soboto je bila v Celju
aretirana 22letna Barbara J. iz Skofje va-
si pri Celju, ker je osumljena, da je
ukradla sestanovalki v Novi vasi iz za-
klenjenega kovčka 300 Din. Štegeta dne je
bil aretirana 20letni brezposelni čevljarji
pomočnik Josip Vrenko iz Šmarške sre-
za, ker je nedavno ukradel nekemu inva-
lidu v Zavodni pri Celju iz stanovanja 100
dinarjev in nekaj obleke.

e. Mestni kino. Danes ob 20.30 zvočna
opereta „Cesarjeva ljubica“ in zvočni žur-
nal.

Iz Maribora

a. Prošava rojstnega dne Nj. Vel. kra-
ljice Marije. Slovesno je tudi letos Mari-
bor poslavil rojstni dan naše kraljice Mari-
je. Državna poslopja in zasebne hiše so
bile okrašene z narodnimi trobojnicami. Ob
devetih dopoldne je bila v stolnici sloves-
na služba božja, ki jo je opravil pomožni
škof g. dr. Tomažič. Cerkevne slovesnosti
so se udeležili zastopniki vojaških in ci-
vilnih oblastev, med njimi oba sreska na-
čelnika gg. dr. Ipatič in Milan Makar.
Mestni župan g. dr. Franjo Lipold, pred-
stojnik mestne policije g. dr. Hacin in dru-
gi ter zastopniki raznih korporacij. Slo-
vesno cerkveno opravilo je bilo tudi v
pravoslavni kapelici na Smečnik c., ki ga je
opravil višji vojaški svečenik pi. g. Tri-
bojevič.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo:
1. čas opazovanja, 2. stanje barometra,
3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5.
smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10, 7.
vrsta padavin, 8. padavine v mm, 9. tem-
peratura: prve številke pomenijo najvišjo,
druge najnižjo temperaturo

9. januarja 1933
Ljubljana 7. 722.8, 0.2, 90, mirno, 10. —,
—, Ljubljana 13. 722.2, 0.2, 88, WSW, 10. —,
—, Maribor 7. 723.0, 0.90, NW, 10. 10.
sneg Zagreb 7. 722.8, —, 1.90, SE, 10. —,
—, Beograd 7. 721.9, —, 1.90, mirno, 10. 6.
sneg Sarajevo 7. 722.8, —, 5.90, mirno, 10. —,
—, Skopje 7. 721.5, —, 1.90, mirno, 10. —,
—, Split 7. 769.1, 4.40, NE, 6. —, —, —,
—, Kumbor 7. 766.6, 7.50, NE, jasno, —, —,
—, Rab 7. 771.5, 4.90, WNE, 8. —, —, —, —,
—, —, 5.40, N12, 6. —, —, —,
—, Ljubljana 2.5. —, 0.05, Maribor 2.4. 0. Za-
greb —, 1. Beograd —, 2. Sarajevo —,
—, 6. Skopje 1.6, —, 2. Split 9.3, Kumbor —,
—, 6. Rab —, 3. Vis —, 4.
Solnce vzhaja ob 7.37, zahaja ob 16.36
Luna vzhaja ob 13.45, zahaja ob 6.23.

a. Živčni napad je dobil preteklo ne-
deljo pri zadnji predstavi v Grajskem kinu
operator Ivan Basel. Ker se je zgrudil in
omedlel, so ga z nekim osebnim avtomobi-
lom prepeljali na dom na Meljski cesti
in ga prepustili domači oskrbi.

a. Nenadna smrt. V Cirkovcih na Drav-
skem polju je preminul preteklo soboto
23letni poštni uradnik Vladimir Dogša. Po-
kojn-kovo truplo so prepeljali v domači
kraj v Središče, kjer ga bodo danes po-
kopali.

a. Sprememba posesti. Včeraj dopoldne
je bila na javni dražbi prodana hiša št. 34
na Aleksandrovi cesti, dosežanja last Kme-

tijske eksportne zadrage v likvidaciji. Hi-
šo je kupila tvrdka Plater in Lenard za
854.000 Din.

a. Vandalizem. V noči na ponedeljek
so neznanji zločinci razbili in poškodova-
li več klopov v Frankopanski ulici. Popolnoma
so razdejali klop pred Nabaviljano zadrugo
železniških uslužbencev. Policija je zlikov-
cem že za petami.

a. Popadljiv pes. Ko je šel včeraj zju-
traj po Ptujski cesti na delo 30letni zidar
Avgust Nerat, ga je ugriznil neki pes v
desno in levo roko tako hudo, da je moral
Nerat po pomoč v bolnišnico.

Gospodarstvo

Nova faza depozitnega moratorija

Pod tem naslovom je napisal znani beo-
grajski gospodarstveni strokovnjak dr. Vel-
imir Bajkić v „Narodnem blagoslovu“ čla-
nek, iz katerega povzemanemo:

„Zakon o zaščiti kmetov od 19. aprila
lanskega leta je prinesel dve novosti: od-
govoritev dražb kmetov in ustanovitev depozit-
nega moratorija (odgovoritev izplačila vlog)
za banke, ki se izdaja po posebni uredbi.
Za ko smo takrat govorili o tem zakonu,
smo bili na stališču, da depozitni moratorij
ni bil na mestu v zakonu o zaščiti kmetov,
ker sta to povsem različni reči, tako da je
logično tolmachenje čl. 5. ki govori o de-
pozitnem moratoriju, popolnoma zključno-
no, ker je duh zakona prevzet z idejo o
eksekucijski odgovornosti za kmeta. Kljub tej
naši takratni pripombi pa je ostal tudi v
novem zakonu od 20. decembra lanskega le-
ta ta člen 5 v zakonu.

Ogledno s' se člen 6 tega zakona, ki se
glasi: „V svrhu uveljavljanja potrebnih
ukrepov, da se olajša gospodarske razme-
re v državi, more ministrski svet na
predlog pristojnih ministrov zakoniti ure-
di z zakonsko močjo n z rokom trajanja
najdalje do enega leta. Te uredbe, ki sto-
pajo v veljavo z dnem razglasitve, se bodo
dale narodnemu predstavništvu takoj v
„dobrobit“ Na osnovi tega predpisa je bi-
la izdana uredba o reguliranju izplačil vlog
pri poednih denarnih depozitih 26 decem-
bra lanskega leta. S tem je pršel depozitni
moratorij v novo fazo, ker dejansko ni na-
vedena uredba s tako raztegnjenim imenom
nič drugega kakor nov depozitni morato-
rij.

Predvsem nastaja vprašanje, ali ta ure-
dba popolnoma nadomestuje čl. 5. Načelno
bi moralo to biti, ker je v pravnega stali-
šča nedopustno, da dva samostojna stali-
šča regulirata eno in isto snov. V uredbi
namreč ni ukinjen čl. 5., kar bi na prv po-
gled značilo, da ta še vedno obstaja. Ven-
dar pa ni potrebno formalno ukinjenje
kakšnega zakona, če ga pozneje vsebinsko
popolnoma zamenja. Uredba od 26 decem-
bra se pa ne krije popolnoma s čl. 5. Pred-
vsem je čl. 5. mnogo širši in določa ne sa-
mo moratorij za bančne obveznosti, tem-
več daje tudi predpise o reorganizaciji do-
tornih zavodov. To je potencialno mnogo
več kakor uredba, ki regulira samo depo-
ziti moratorij. Tako člen 5. kakor uredba
predvdevata možnost podaljšanja dogovor-
jenih rokov med banko in njenimi upniki
po sami avtoriteti ministra za trgovino in
industrijo brez pripomb in sodelovanja u-
nikov. To je dejansko tudi vsebina morato-
rija. Med členom 5. in uredbi obstojijo na-
slednje razlike:

1. Po členu 5. dobi denarni zavod mora-
torij šele, kadar minister za trgovino in in-
dustrijo pusti njegovo stanje. Po uredbi
pa dobi moratorij eno iz dveh stvari, ko do-
torni zavod predloži akt ministrstvu, če-
mur sledi pregled stanja banke. Iz tega se
da logično sklepati, da moratorij dejansko
stopi v veljavo šele, ko ga potrdi minister
za trgovino in industrijo z odlokom, in to
na osnovi odločitve posebnega ministrskega
komiteja.

2. Razglasitev depozitnega moratorija po
čl. 5. se vrši preko „Službenih Novin“, po
uredbi pa samo v lokalni dotičnega denar-
nega zavoda, da je namreč proti principu
publilitete, kar je osnova tega zakona. Da-
nes zahteva trgovski zakon, da se po služ-
benih listih objavljajo tudi najmanjše iz-
premembe v stanju namenskega trgov-
ske firme. Zakon zahteva to tudi od one
firme, ki nima nikakršnih trgovskih ob-
veznosti izven svojega kraja. Nasproti tem-
u pa naj dobi banka, ki ima trgovinske
zveze z vse državo in z inozemstvom pri-
vilegij, da skriva dejstvo, da je dobila de-
pozitni moratorij. Teoretično obstoji mož-
nost, da bi mala banka moratorij že
deset mesecev, ne da bi urniki vedeli za
to. Mi ne vidimo razloga za takšen pred-
pis. Najvažnejše načelo trgovinskega za-
kona je, da je trgovec dolžan praktični
največjo publiliteto v interesu svojih u-
pnikov.

3. Po členu 5. morejo dobiti depozitni
moratorij denarni zavodi, ki so delniški
družbe po uredbi pa tudi zadrage, njihove
zveze in hranilnice samoupravni telesa. Ne
morejo ga pa dobiti Državna hipotekarna
banka in Privilegirana agrarna banka. Raz-
širitev moratorija na zadrage in komu-
nalne hranilnice je posledica razširjenja
kmetijske moratorija za vse vrste kredit-
nih in denarnih ustanov. Ne razumemo pa,
zakaj bi razširjen depozitni moratorij tudi
na Agrarno banko, ko je nanjo zdaj raz-
širjen kmetijski moratorij. Banka ne more ustre-
žati svojim obveznostim, če so njeni dolž-
niki zaščiteni z moratorijem.

4. Po členu 5. stopi depozitni morato-
rij v veljavo šele na osnovi uredbe, ki ima
zakonito moč in jo izda minister za trgo-
vino in industrijo. Po uredbi od 26 decem-
bra stopi moratorij v veljavo onega dne,
ko dotični zavod pošlje akt, s katerim iz-
raža željo po moratoriju. Mi ne razumemo,
zakaj je omogočeno, da si denarni zavodi
kot privatnopravna oseba more sam sebi
proglasiti moratorij. Ni mogoče sicer uo-
varjati, da obstoje primeri, kjer je zelo
potrebna hitra procedura, toda glede na
praksa, da se z uredbi, ki daje moratorij,
ukinijo vsa že izdana nakazila za posled-
nje tri mesece pred moratorijem, odpade

vsaka opasnost, da bi kakšni upniki dobili

izplačila na škodo drugih.
Mislimo, da je načelno velik nedostatek
člena 5. in uredbe od 26. decembra, da mo-
ratorij predpisuje politično oblastvo, mini-
strstvo za trgovino in industrijo. Morato-
rij je dalekosežen poseg v pridobljene
pravice, v odtuščen, določene s pravno-
veljavni dogovori moratorij je pri velikem
številu civiliziranih držav stalna ustanova,
ker tudi brez svetovne gospodarske depre-
sije more postati kakšno aktivno podjetje
nelikvidno. Moratorij pa ima namen, da
prepreči pronač tega podjetja. Povsod po-
deljuje moratorij sodišče. Pri zakonu o
zaščiti kmetov, kjer so določeni množični
sodišči razen cenitve vrednosti imetja.
Drugače tudi ne more biti. Zakonodavec je
sicer vedel, da bodo sodišča s tem pre-
obremenjena, vendar pa ni mogel tega po-
sila poveriti drugemu oblastvu. Depozitni
moratorij je pa vprašanje prav takšne na-
rave. Ministrstvo za trgovino in industrijo
more kot strogovno oblastvo izdati de-
ločbe za depozitni moratorij v smislu, da
konali ali uredbi, za dodeljevanje morato-
rija pa so pristojna le sodišča. Tudi ni do-
bro, da prevzema politično oblastvo na se-
be od intervencije proti vlagateljem.

Nova uredba vsebuje vprašanja, ki mo-
rajo pred sodišče in ki bodo dala povod za
dolge procese, če bo uredba ostala v tej
obliki. Osnovni predpisi te uredbe se glase:
1. da banka dolžna dati vlagateljem me-
sečno toliko, kolikor potrebujejo za svoje
vzdrževanje, za pogrebne stroške itd. To
so vprašanja, ki jih more, če pride do ne-
srazuma med banko in vlagateljem, re-
šiti samo sodišče. Sprva tega je nelogič-
no, da pride zadeva pred sodišče, pa bi
bilo v takem primeru prav dobro, če bi se
takšni raztegnili paragrafi opustili. Le-
gislatorno-tehnično so takšni paragrafi ne-
dopustni. Sploh je uredba, kar se te pla-
tiče, zelo slaba, saj ima mnogo nejasnih
in nasprotujočih predpisov. Na primer člen
9 pravi, da se denarnemu zavodu, ki je
pod uredbi, ne morejo odpovedati vloge.
Takšen predpis je povsem neustrešen. Od-
poved nadomestuje lastnika, ki jo mora
denarni zavod napraviti o izplačilu vlog.
To je avtomatska svo likvidacija.

Ko dovršimo svojo pravniško analizo
uredbe od 26. decembra, naj si še malo
ogledamo njen naravno-gospodarski značaj.
Med uredbi in členom 5. (odnosno uredba-
mi, ki so se dale na osnovi čl. 5), je tako
mahna razlika, da ne moremo razumeti,
zakaj je sploh prišlo do nove uredbe.
Edina razlika je publiliteta po členu 5. in
tajnost po uredbi, in baš to je tisto, kar
ni dobro. Uredba od 26. decembra se je
pokazala že tudi v praksi kot neprimerna
po poročilih, ki smo jih dobili iz vse drž-
ve. Zaradi tega smo menili, da bi jo bilo
treba odpraviti. Če pa se vztraja na depo-
zitivnem moratoriju, ga je treba izdelati
prav iz osnov.

Velike težave našega obrtništva

V nedeljo se je vršil v Trbovljah obrt-
niški shod, ki ga je sklicalo domače Obrt-
niško društvo. Zbor je vodil društveni
predsednik g. Rozin Miloš, ki je pozdravil
vse navzoče, posebno pa poročevalca gg.
dr. Pretnarja, Rebeke in Zabkarja.

O gospodarskem položaju je poročal g.
dr. Pretnar. Gospodarska kriza, ki je
zavladala po vsem svetu, je močno priz-
dela tudi našega obrtnika, katerega delov-
na možnost se je zmanjšala za 40 odstot-
ke. Prizadeva se posebno nekatere stro-
ke, ki bodo delale v bodočem letu mini-
malno, to so predvsem gradbene stroke.
Možnost dela je močno ovirana zaradi po-
manjkanja gotovine. Potjavili so se ljudje,
ki to pomanjkanje gotovine izkoriščajo in
kupujejo hranilne knjižice dostikrat za po-
lovično vrednost. Obrtnike tlačijo k tjem
visoke davščine, tako v pogledu davkov
kakor socialnih dajatev. Obrtniku se na-
gajo večje dajatve, kakor jih ta zmre.
Poslovni davek hudo tve našega obrtnika
in po posredovanju Zbornice za TOI se
je pri nekaterih strokah znižal od 10 na
6 odstotkov. Zahteva zbornice je, da se
podoželskim obrtnikom zniža ta davek po-
4 odstotke. Pri ocenjevanju se mora po-
stopati drugače: ne po tem, koliko bi obrt-
nik moral zaslužiti, da se lahko preživi,
temveč po tem, koliko on v resnici zasluži.

Le v tem primeru bo država lahko računa-
la na dohodke, ki jih stavlja v proračunu,
ker le v tem primeru bo lahko izpolnjeval
obrtnik svoje obveze napram državi, ako
se od njega ne bo zahtevalo več, kakor
zmore. Poslovni davek pa se je za 100
odstotkov zvišal, namesto da bi se znižal.
Zgradarine naj bi bil podoželski obrtnik
oproščen, kakor je oproščen kmet, za-
kak na deželi kmet dostikrat obruje in
obrtnik kmetuje. Tudi način izterjavanja
naj se omili in naj se v večji meri dovolji-
jejo odlogi zapadlih davkov. Socialne da-
jave so za naše obrtnike previsoke. Ako
bi se izvedla decentralizacija socialnega
zavarovanja, bi bile dajatve mnogo nižje.
delavstva pa bi lahko imelo od zavarova-
nja več, kakor ima danes. Pri javnih do-
bavah bi se tudi morala izvesti decen-
tralizacija. Dela v dravski banovini naj se
ročajo obrtnikom dravske banovine. Iz-
vrše naj se javna dela da pride denar v
promet Olajšajo naj se krediti s tem, da

se zniža obrestna mera. Predvsem naj bi
znižala obresti Zanatska banka, ki zahte-
va danes za posojila do 13 odstotkov. To
bi storila lahko tem lažje, ker je prispeva-
la država k zavodu 13 milijonov Din, ne
da bi za to zahtevala kake obresti in je
oproščena tudi vseh davkov. Naposled je
pozval poročevalac obrtništvo k složnemu
delu, ker le od tega morejo obrtniki pri-
tekovati izboljšanje razmer.

Ko drugi poročevalec je nastopil pod-
predsednik Zbornice za TOI g. Rebeke,
ki je poročal o obrtniškem zavarovanju za
primer obolelosti, nezgode, starosti in smr-
ti. Primerjal je obrtniško zavarovanje z
delavskim zavarovanjem in obrazložil na-
črt takega zavarovanja, ki naj bi služil za
podlago bodočim razpravam o obrtniškem
zavarovanju. To se bo dalo izvesti šele,
ko bo izbran vseh potrebnih statistični ma-
terial, ki ga zbira Zbornica za TOI, pri čem-
ur pa morajo pomagati tudi obrtniške
korporacije. Predvsem pa bomo vztrajali
na tem, da bo zavarovalna institucija po-
polnoma samostojna v okviru dravske ba-
novine.

G. Zabkar je poročal o novem obrt-
nem zakonu, ki ima mnogo dobrih strani,
pa tudi nekaj slabih. Naloga zbornice bo,
da deluje na tem, da se ti nedostatki od-
pravijo s posebnimi novelami k zakonu.
Na enkrat ne bo šlo, z vztrajnim delom
pa se bodo dale postopno izboljšati vse
pomanjkljivosti.

G. dr. Pretnar je poročal še o šušmar-
stvu. Zbornica za TOI si prizadeva, da
odpravi tudi to zlo. Oblastva morajo iz-
vajati proti šušmarstvu najstrožje ukrepe,
ako hočemo, da se zlo omili. Zahteva zbor-
nice je, da se najstrožje kaznuje vsako
šušmarstvo, da se šušmarjem zapleni oro-
dje in da se kaznuje tudi oni, ki krijejo
šušmarjenje s svojimi obrtniki.

Po poročilu referentov, ki so bila stvar-
na, se je vnela precej ostra razprava, ka-
tere se je udeležilo večje število navzoč-
nih obrtnikov. Na vse so odgovarjali po-
samezni referenti. Naposled je bila s pre-
cejšnje večino izglasovana resolucija, ki
ugotavlja, da je gospodarski položaj obrt-
ništva skrajno kritičen zaradi pomanjkanja
dela, zaradi prehude obremenitve v jav-
nimi dajatvami in da je obrtništvo v so-
cialnem pogledu v nevdzdržnem položaju.
Da se težavni položaj omili in obrtniku po-
maga, je zbor sklenil, naj se na odločilnih
mestih posreduje za omiljenje davčnih
bremeni in za priznanje istih olajšav kakor
kmetu. Pri izterjavanju davkov naj se po-
stopek omili in se dovoli obrtnikom za
plačila odlog. Eksistenčni minimum naj se
za obrtnike določi vsaj 6000 Din. Zaostan-
ki na davkih naj se odpuste. Oblastva naj
najenergичneje zatirajo šušmarstvo. Obrt-
ni zakon naj se izpopolni z dodatkom, da
so oblastva dolžna preganjati šušmarje
uradno — slično, kakor to predpisuje
trgovski zakon za divje lovcve. Zavarovanje obrt-
ništva za omer bolnosti itd. naj se izvede
tako, da bo obrtnik s tem zvezana breme-
na zmožna, vendar pa dobi ono pomoč, ki
v takih primerih potrebuje. Zavarova-
nje ne sme biti centralizirano, isto se za-
hteva za zavarovanje delavcev. Obrtni za-
kon naj se izpopolni osebno v pogledu za-
ščite legalne obrti. Splošna obrestna mera
naj se zakonito zniža in naj za kredite ne
presega 6 odstotkov. Posebno se o zahte-
va od Zanatske banke, ki je prešla od dr-
žave brezobrestno podporo in je oprošče-
na vseh dajatev. Zbor se obrača na Zbor-
nico za TOI, da čim krepkeje podpre na
odločilnih mestih v teh resolucijah izra-
ze zahteve in predloge.

Resolucije so bile sprejete z veliko več-
ino navzočih obrtnikov. Zborovanje je
pokazalo, da med obrtništvom ne vlada ti-
sta sloga, ki je neobhodno potrebna, ako
boče obrtništvo prebosti vse težave, ki ga
tarejo v današnji dobi. Današnja doba ni
primerna za razne spore v obrtniških or-
ganizacijah. Edina rešitev obrtniškega
vprašanja leži v slogi in medsebojnem
zupanju leži v slogi in medsebojnem za-
upanju in v složnem delu za skupni bla-
gor vsakega stanu.

Gospodarske vesti

— Sestanek borznih tajnikov v Beogradu
se je vršil 4. t. m. Zastopani so bili tajnik
vseh naših borz (beograjske, zagrebške,
ljubljanske, novosadske, somborske in
skopljske) in so razpravljali od tekočih
poslih. Med drugim je bilo sklenjeno, da
preide vodstvo prezidialnih poslov za 1.
1933. z ljubljanske na somborsko borzo.

— Zabrana uvoza ovsa v Avstrijo. Na
avstrijsko listo predmetov, ki se ne sme-
jo uvažati v Avstrijo, je prišel tudi oves.
V Avstrijo so se doslej uvažale velike ko-
ličine ovsa.

— Češko-slovaške hranilnice v lanskem
letu. Po podatkih češko-slovaških listov so
pokazale praške in nekatere podoželske
hranilnice kljub splošno neugodnemu go-
spodarskemu položaju vendarle kolikor to-
liko usode razvol. Po informacijah rav-
natehja Zveze češko-slovaških hranilnic dr.
Wilha znaša prirastek vlog v lanskem letu
200 do 300 milijonov Kč.

— Znižanje cene za namizno sol. Uprava
državnih monopolov ob 15. t. m. znižala
prodajno ceno fine namizne soli, ki je stala
zadaj v prodaji 12 Din 1 kg, na 8 Din. A
sol je zavita v lepe škatle po pol kg netto
teže. Ker je na vsaki škatli natienjena pro-
dajna cena 6 Din, se kupci opozarjajo, da
ne bi pri nakupu prišlo do nesporazumov,
da bodo te škatle stale samo 4 Din. Fina
namizna sol je odlične kakovosti, ker ne
vsebuje nobenih tujih primesi in se ne strja
v kepe, tudi ne pod vplivom vlage. Zato se
posebno priporoča.

— Oddaja zakupa restavracije na cel-
ski postali bo z licitacijo 14. februarja pri
direkciji državnih železnic v Ljubljani.

— Prodaja lesa. 24. t. m. bo pri direkciji
gozdov brodske imovne občine v Vinkovcih
dražba lesa. Pogoji v Zbornici za TOI v
Ljubljani.

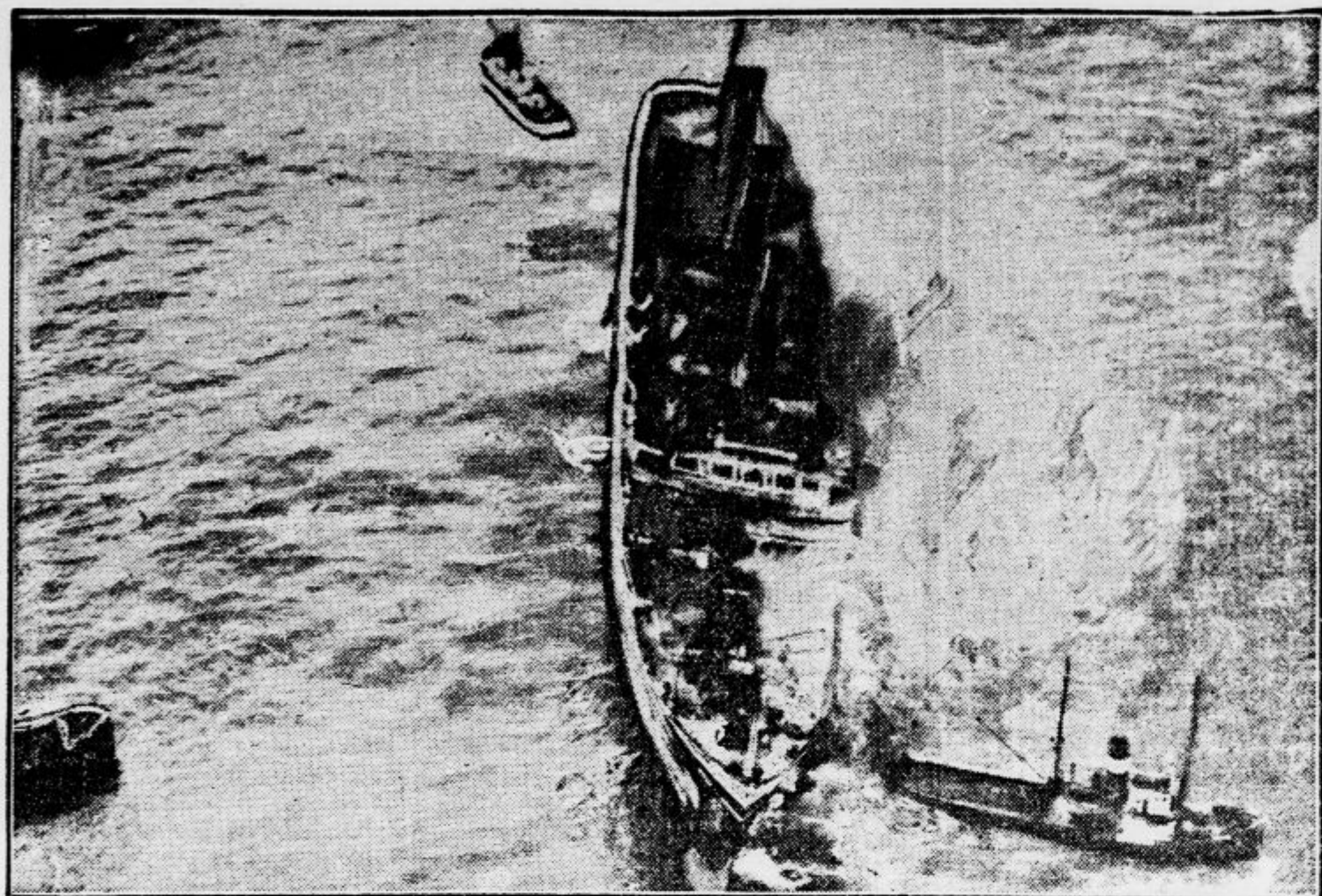
— Oddaja zgradbo skladišča in drugih
objektov v Celju bo z oterno licitacijo 4.
februarja pri inženjerskem oddelku ko-
mande dravske divizijske oblasti v Ljub-
ljani. Oglas je v Zbornici za TOI v Ljub-
ljani.

— Dobave. Splošni oddelk direkcije
državnih železnic v Ljubljani sprejema do
14. t. m. ponudbe glede dobave papirja.
— Gradbeni oddelk direkcije državnih že-
leznic v Ljubljani sprejema do 17. t. m.
ponudbe glede dobave lesa. Pogoji so na
vpogled pri omenjenih oddelkih. — Direk-
cija državne železarnice Vares-Majdan spre-
jema do 25. t. m. ponudbe glede dobave
3000 kg jekla, 10.000 kg črne pločevine,

10.000 kg železa, 550 plošč pocinkane in
črne pločevine, 50 pol amonijakovega svet-
lo-kopirnega papirja in 30 železnih cev.
— Direkcija državnega rudnika Kreka
sprejema do 26. t. m. ponudbe glede do-
bave 400 kg bombaža za čiščenje strojev,
4000 kg masti za jamske vozčke, 100 kg
kolofonije, 160 kg petroleja in 100 kg fir-
neža: do 2. februarja pa glede dobave
2000 kg žebeljev, 100 kg paljene žice, 2500
kg tratinčkov, 4000 kg bencina za pogon
in 1850 m jeklenih vrvi. — Direkcija dr-
žavnega rudnika v Zenici sprejema do 4.
februarja ponudbe glede dobave 500 ko-
madov lopat za premog; do 16. februarja
pa glede dobave 500 komadov rudarskih se-
kir. — Vršile se bodo naslednje oterne
licitacije: Dne 27. t. m. pri direkciji po-
morskega prometa v Splitu glede dobave
raznega materiala za plovne jedinice; 6.
februarja pri upravi državnih monopolov
v Beogradu glede dobave „ovroza“; 7.
februarja pa pri direkciji državnih želez-
nic v Subotici glede dobave 22.000 kg
amonijakove sode; pri intendanturi koman-
de dravske divizijske oblasti v Ljubljani
bo 10. t. m. glede dobave pisarniških po-
trebščin. Direkcija državnih železnic
(strojni oddelk) v Ljubljani sprejema do
16. t. m. ponudbe za dobavo obročkov der-
matin, zaplopk iz kavčuka in kavčuka v
ploščah, obločnic, kazalnih stekel in mot

GROTESKA GRABEŽLJIVOSTI

L'Atlantique — igrača samogoltnosti

Remorkerji vlečejo gorečo laujo proti pristanišču

V soboto jutraj ob 1. uri so zavlekle ladje razbijeno ogrode gorečega »Atlantique« v cherbourško luko.

Reševalna dela za prekomornik so bila težavna že po okoliščinah dogodka, a povečali so jih še spori, ki so izbruhnili med vladilci raznih držav v bližini gorečega parnika. Pomoreško pravo vsebuje namreč določbo, da postane zapuščena ladja na morju last tistega, ki jo reši, odnosno tistega, ki prvi stopi nanjo. A še potem, ko se je to morda zgodilo, ima reševalec poleg tega pravico do reševalnine, ki je v takšnih primerih prav znatna. Zaradi tega se je izmislil med reševalci gorečega prekomornika spor, ki je trajal skoraj pol dneva in ki je povzročil, da so privlekli ladjo v pristanišče mnogo pozneje kakor so pričakovali. Za gorečo plamenico na vodi so se tepli reševalci kakor hišene.

Prepir se je začel najprej med holandskim vladilcem »Rouze« in med francoskim vladilcem »Abelle 21« in »Abelle 24«. Slednjima sta se pomeje pridružila slednji še dva francoska vladilca »Iroise« in »Minotaure«. Mornarji vseh teh ladij so skušali čim prej doseči krov gorečega prekomornika. Slednjič je v tekmi zmagal francoski vladilec »Minotaure« pod poveljstvom kapitana Picharda. Posrečilo se mu je, da je prvi med reševalci dosegel lestev gorečega parnika in splezal po njej na krov »Atlantique«. Sledil mu je neki mornar, ki je na kapitanovo povelje razvil na gorečem kolosu francosko zastavo.

Nekaj trenutkov po tem dogodku se je pojavil na krovu »Atlantique« tudi holandski pomorščak, ki je zasedel ladjo v imenu svojega vladilca. Tako se je začela borba za plen, spor, ki ni bil tako kmalu rešen. Francozi so zahtevali od Holandcev, naj odprejo vrvi, ki so jo vrgli na gorečo ladjo. Holanci pa so se tej zahtevi uprli in so angažirali za svojo stvar še neki nemški pomožni parnik, ki je bil podrejen njih poveljniku. Šele zdaj se je začela odprta borba med obema nasprotnima taboroma.

Francoski vladilci, ki so bili pritrjeni svoje vrvi na »Atlantique«, so začeli vleči ladjo nazaj, da bi s tem nategnili in pretrgli vrvi holandske ladje. Holandski pomorščaki pa so sprevideli nakano in so z veliko brziho plavali za prekomornikom in so na tej vožnji presekali vrvi francoskih vladilcev »Abelle 21« in »Abelle 24«. Holandsko ladjo sta zdaj vezali z »Atlantique« dve vrvi, ostala dva francoska vladilca pa štiri. Holanci so vlekli prekomornik na svojo stran, Francozi tudi na svojo. To prerivanje za zmago in njene sadove je trajalo celih 12 ur in prekomornik se ves ta čas skoro ni premaknil z mrtve točke.

Ko je bil boj za prvenstvo še v teku, je prišel s francoskim vladilcem »Ramere« poveljnik gorečega prekomornika kapitan Schoofs. Ker je bil goreči kolos medtem postal last francoske paroplovbe, je prevzel nad reševalnimi deli poveljstvo sam. Zaukazal je, da mora odvezati svojo vrvi z goreče ladje najprej nemška pomožna ladja pod holandskim poveljstvom. Toda

njegov ukaz ni rodil uspeha. Nemci se niso hoteli pokoriti in so se izgovarjali, da so v holandskih službah. Nato je Schoofs pozval na pomoč francosko ladjo za polaganje min »Pollux« in jo prosil, naj preseka nemško vrvi. »Pollux« je hitel izvršiti ukaz, a Nemci so bili dovolj zviti, da so se približali »Atlantique« tako da je poniknila vrv globoko pod vodo. Čeprav je »Pollux« trikrat napravil pot med nemško

je na ladji izbruhnil ogenj. Podpis se je tako zavlekel zaradi številnih drobnih opazk in formalnosti, ki jih zahtevajo zavarovalnice. Uprava »Lloyda« v Londonu izjavlja, da bo izplačala odškodnino takoj, ko bo dognan pravi vzrok katastrofe. To pojasnilo je bilo potrebno zaradi glasov, ki so se pojavili v javnosti, češ, da se zavarovalnice protivijo izplačilu zavarovalne vsote.

Moštvo ponesrečene ladje v luškem azilu

ladjo in gorečim prekomornikom, se mu ni posrečilo pretrgati vrvi, ki je vezala nemško ladjo z »Atlantique«.

Zato je kapitan Schoofs posredoval pri Holandcih, da bi spravili na trup gorečega kolosa bivšega častnika njegove posadke. Poročnik Even-Briand, ki je bil prevzel nalogo, da priveže gorečo ladjo k vladilcem, pa se je pri tem ponesrečil. Ko je prijel vrv, da bi z njo splezal na »Atlantique«, se je zaletel v bok gorečega prekomornika z ene strani francoski vladilec, z druge pa nemška ladja in sta zmečkali častniku nogo. Morali so ga takoj odpeljati v Cherbourg, kjer so mu odrezali poškodovano nogo pod kolenom.

Šele zdaj so se tekmeči za slo sporazumeli in odvekli preostalo ogrode složno proti Cherbourgu, kjer so ga sprejeli v pristanišču z bržzganjem vseh luških silen, v soboto ob 1. uri zjutraj. V pristanišču pa je spor za plen na novo vzplamtel, dokler ga ni kapitan Schoofs vnovič presekal.

Naknadno se poroča, da je bila zavarovalna policia o »Atlantique« podpisana šele prošle sredo, torej prav tisti dan, ko

Motnje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteto, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefov« grenčice. Zdravniki svetovnega slovesa hvalijo izborni učinek, ki ga ima »Franz Josefov« voda v svoji lastnosti kot milo odvajajoče sredstvo, zlasti pri močnokrvnih, korpulentnih osebah, satikarjih in hemoroidalno bolnih. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ANEKDOTA

»Ali mi lahko daruješ dva sedeža za premiero tvojega novega dela?« — »Prišel si, žal, prepozno, hiša je že za tri predstave razprodana.« — »Glej, glej! Potem mi boš pa lahko posodil 100 Din?« — »Spet si prišel prepozno. Tantieme so že zarubljene.«

Vsak dan ena

On: »Zdaj sem čakal nate celo uro.«
Ona: »Ampak dragec, saj sem ti takoj povedala, da bom prišla pet minut pozneje!«

Zaščitnica japonske armade v Mandžuriji

Simbolična figura Kvanon, predstavljajoča tisočroko zaščitnico japonske vojske v Mandžuriji. Kip so odkrili pred kratkim v svetišču Fajenji v Tokiju

Tehnika bodočnosti

Stvari, ki se nam danes še vidijo utopije

André Mourois, znani francoski biograf, se bavi v nekem eseju z razvojem tehnike bodočnosti.

Eden izmed najvažnejših izumov zadnjega časa je brezžični prenos slik na daljavo. Ta izum skriva v sebi ogromne možnosti. Ni dvoma, da bodo ljudje v kratkem govorili drug z drugim in se gledali na velike razdalje s pomočjo majhnih, žepnih aparatov, ki bodo sprejemali zvoke in slike. Prijatelji bodo lahko nadaljevali svoje pogovore tudi na potovanju, zaljubljenec si bodo dajali brezžične sestanke ob določenih urah na določeno valovno dolžino, določene valovne dolžine bodo pridržane vladam za tajne razgovore, druge valovne dolžine bodo rezervirane samo ženskam ali šolem. Že danes sprejemajo v Ameriki neke organizacije nalogo za usvajanje otrok ob dogovorjeni večerni uri s tem, da prenašajo zanje usvajanje.

Ta neprestana prisotnost zvoka in podobe bo seveda imela velik vpliv na človeštvo.

Pred vsem bo lažje postalo veliko težje. Neki učenjak napoveduje celo dobo, ko bodo ljudje sprejemali lahko medsebojne misli kakor danes brezžične prenos, saj so misli tudi neka vrsta brezžičnih valov. Manjkajo nam samo še priprave, ki bi te miselne valove ojačevale pri sprejemu. Kakor hitro jih bodo izumili, bodo skrite misli in laži sploh nemogoče, človeštvo bo prisiljeno govoriti samo resnico.

Ena izmed velikih možnosti bodoče tehnike bo tudi ta, da bo človeku omogočeno gledati ob poljubnem času poljubne točke na zemlji. Že danes nam je mogoče brezžično ravnati letala. Ta zelo majhna letala bodo sprejemala slike pod seboj ležečih krajev, nad katere se bodo dala usmeriti iz daljave. Avtomatično bodo oddajala potem te slike določenemu sprejemnemu aparatu. Že danes poznamo registrirane balone, ki samodejno in brezžično sporočajo opazovalcem na zemlji iz velikih višav stalno vse podatke o zračni temperaturi, višini, gostoti itd.

Dunikowski — dve leti ječe

Po večtedenski obravnavi pred francoskim sodiščem v Parizu je bil obsojen elepanski izdelovalec zlata, poljski inž. Dunikowski, na dve leti ječe. Obsojenec je dolžan vrhu tega povrniti škodo, ki jo je povzročil osebam in družbam, ki so nasledile njegovim vabam. Ta vsota je precej v soka in znaša 2.792.000 frankov. Med osebami, ki so denarno prizadete, je v prvi vrsti Holandska van Heutova, več aristokratov in neka industrijska družba.

Sodišče, ki je izreklo obsodbo, je je utemeljilo takole:

Iz strokovnjakiških preiskav in izjav izhaja, da je petent Dunikowskega popolnoma neraben. Zaprti kuverti, ki naj bi vsebovala pojasnilo k patentu, je takisto brez vrednosti.

Natančna preiskava električnih vodov in raznih delov naprave, ki je rabila Dunikowskemu, je dognala niz nezmyslov in protislovij. Trditve obsojenca so popolnoma nedokazane in se ne naslanjajo niti na najmanjšo eksperimentalno bazo. Strokovnjaki jih odklanjajo kot nesprejemljive. Vse metode, ki se jih je Dunikowski posluževal ter z njimi izvajal svoj finansijski denar, niso nič drugega nego manever, ki mu je edini cilj goljufija.

Pogreb Coolidgea

V soboto so pokopali v Ameriki bivšega predsednika Združenih držav Calvin Coolidgea. Zagrebli so ga v vasi Plymouth v državi Vermont. Pogreb je bil preprost in skromen. Za krsto so šli predsednik Hoover in žena novega prezidenta Roosevelta, delegacije zbornice in senata, vsi ministri ter francoski poslanik Claudel v imenu diplomatskega zbora v Washingtonu. Med pogrebom je tri minute počival ves promet. V tem času so grmeli topovski strelji in salve z vojaških pušk v zadnje slovo. Mnogo trgovin je bilo zaprtih in raz hiš so visele zastave na pol droga.

Polom Rockefellerjevega kina

Nedavno otvorenino kino v Rockefellerjevem Radio City v New Yorku so te dni zaprli. Podjetje je obratovalo samo 13 dni. Zaprli so ga zaradi izredno slabega obsega predstav, kar je tem večja senzacija, ker je Rockefeller investiral v to podjetje ogromno denarja. Samo dvorana za kino je stala 4 milijone dolarjev. Z zatvoritvijo kina je prišlo ob krah 500 ljudi. Varieté, ki stoji poleg kinematografske dvorane, začasno še posluje, a tudi zanj se ne ve, kako dolgo bo vzdržal. Dohodki so zelo pišli in ne pokrijejo niti stroškov.

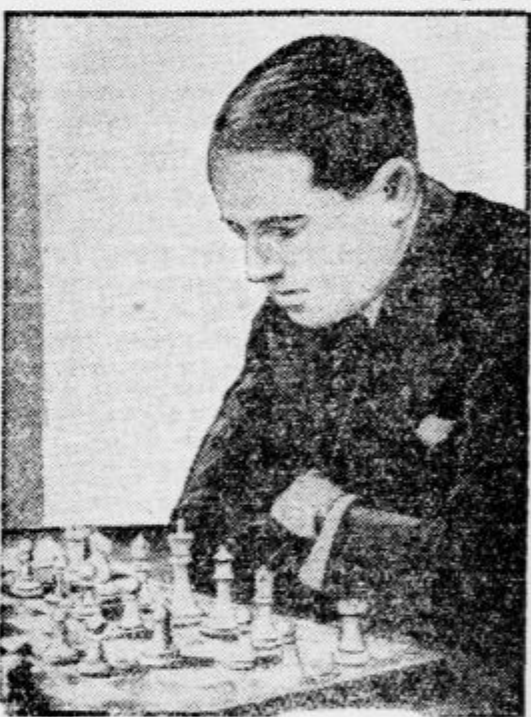
Konec Guyane

Parški »Quotidien« poroča, da stoji Francija pred spremembo zakona o kazenski koloniji Guyani. Komisija za proučitev tega problema je dognala da iz Napoleonove dobe izvira Code penale in odgovarja, če sodobni francoski kazenski zakonodaji, ki predvideva odpravo, oziroma ukinitve kazenske kolonije Guyane. Smrtna kazen pa bo ostala samo z izjemno, da ne bodo justifikacije več javne.

Epidemija koz na Cevlonu

Na Cevlonu razseja epidemija koz. Doslej je bilo prijavljenih obolelih 59 primerov bolezni, ki je zahtevala 16 žrtve. Oblasti so odredile splošno cepljenje. Doslej so cepili 150.000 oseb. Med Evropeci ni doslej nobene žrtve.

Zmagovalec v Hastingsu

Šahovski mojster Flohr,

ki je zmagal v božičnem turnirju v Hastingsu, kjer je zasedel drugo mesto naš rojak Vasja Pirc

Ameriški milijonar in lepa Budimpeštanka

Čičaški milijonar Sidney Horner se je pred časom seznanil z neko lepo Budimpeštanko. Zaljubljen se je vanjo in jo prosil za roko ter ji dal na razpolago 10.000 dolarjev in dragoceni nakit, vse pod pogojem, da mu prvo in drugo vrne, če bi se iz kakršnihkoli razlogov ne odločila zanj. Budimpeštanka mu je nato obljubila, da bo uvedla ločitveni postopek za razvedbo braka s prvim možem.

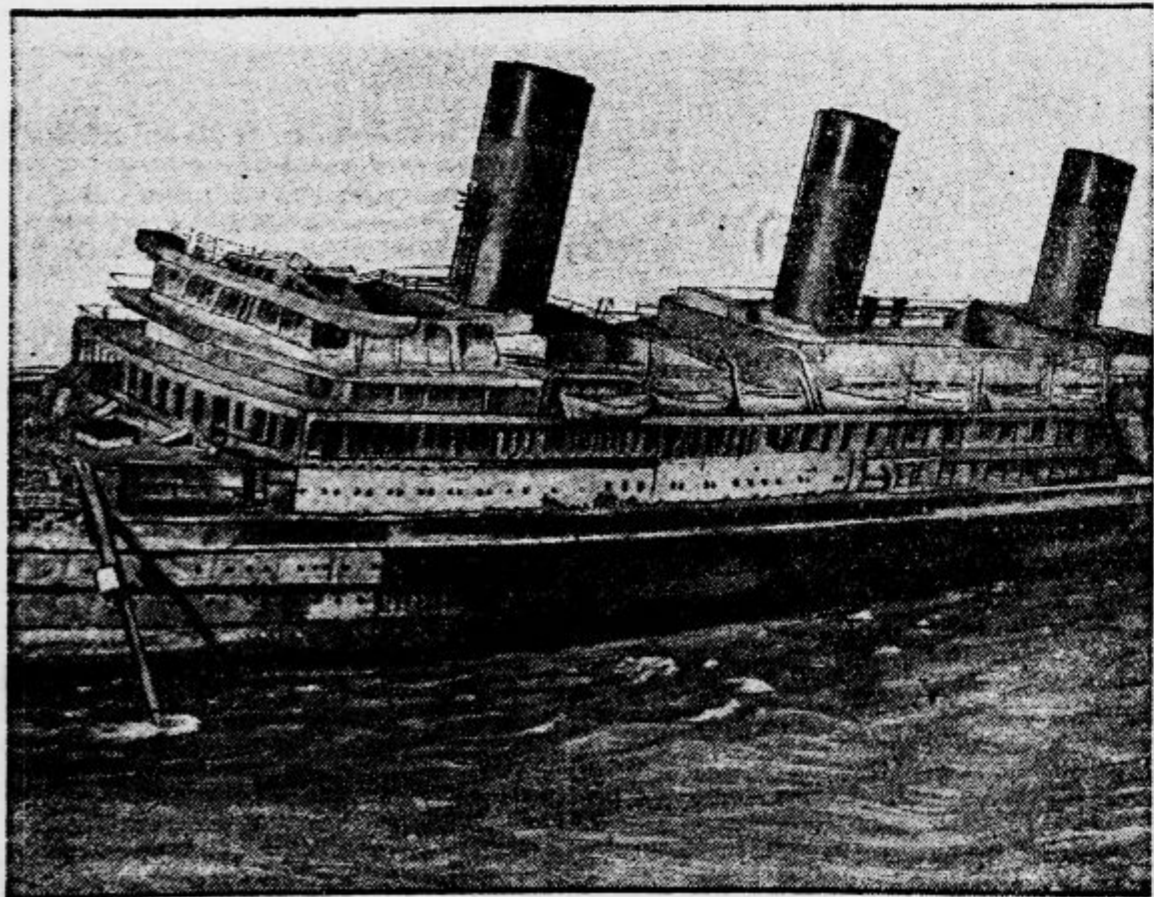
Po kratkem skupnem bivanju v nekem odličnem pariškem hotelu pa se je Budimpeštanka premislila. Odpovedala se je domov in je pisala Američanu pismo, da je spremenila svojo misljenje. Ko je Horner zavrnil tega zahteval nazaj depomirani denar in nakit, pa se je izkazalo, da je ognjevit Madžarka oboje dvignila in se šele potem odpovedala k svoemu možu v Budimpešti. Zdaj je Američan povelil nekoga budimpeštanskega odvornika s tožbo nezveste ljubice. Stvar je učenikovala v Budimpešti kakor bomba in jo še zdaj obravnavajo kot senzacijo dneva.

Pogreb najdebelejšega Američana

V Chicagu so 5. t. m. pokopali najdebelejšega Američana. Pisal se je James O'Grady in je tehtal 160 kg. Krsto s truplom pokojnika so morali dvigniti z žerjavom iz stanovanja in jo spustiti skozi okno na ulico, kjer je prišlo raket štirinajst mož, ki so jo z vsemi silam komaj dvignili na mrtvaški avtomobil.

Usoda olomuškega grba

Češkoslovaška vlada je zaukazala, da mora mesto Olomouc spremeniti svoj grb, ki predstavlja moravskega orla in črke F. M. T. V notranjem ministrstvu je namreč neki uradnik odkril tolmachenje teh črk ki pomenijo: Franc Marija Terezija. Ker spominjajo te črke na strahovladno Habsburžanov, je izdalo ministrstvo ukaz, da si mora mesto preurediti grb.

»L'Atlantique« v cherbourškem pristanišču

Michel Zévaco:

237

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

»Nu, mali, česa čakaš? Ali se me ne upaš ubiti? Mar misliš, da me je smrti strah? Ah morda upaš, da te bom prosil milosti? Če je tako, poslušaj me: hotel sem te vzgojiti za tatu in morilca. Ni se mi posrečilo. Hotel sem te spraviti na morišče. Jaz sem poslal velikega profosa v ulico Arbre-Sec; jaz sem naščuval nate ljudi ministra Sullyja; jaz sem danes poklical velikega profosa. Vse mi je izpodletelo. Premagan sem, ki sem se brez usmiljenja boril proti tebi. Zdaj mi ne ostane drugega, kakor da plačam račun. Ubij me!»

Jehan ga je poslušal in rahlo majal z glavo. Ko je bivši učitelj borjenja končal, je pogledal očetu v oči, kakor da bi ga vpraševal za svet. Nato se je obrnil k Saëtti in mehko odvrnil:

»Vse, kar praviš, je res. Vse to sem vedel. Ne bom se prepiral s teboj, ker vem, da me ne bi razumel. Jaz, Saëtti, hočem pomniti samo nekaj: to, da si mi dajal kruha, ko sem bil majhen, in da si mi stregel, ko sem bil bolan. Na, Saëtti, vzemi svoj meč in hodi svojo pot; namestu da bi te ubil, hočem rajši skrbeti zate, kakor doslej.»

To reči se je odvrnil od Saëtte, ki je stal s svojim rapirjem v roki kakor kip in drevenel od prevelikega strmenja. Segel je Pardaillanu pod pazduho in ga odvedel.

»Kaj ne, oče — tudi vi bi bili tako storišči?»

Pardaillan ni odgovoril. Prijel je sina za roko in mu jo pomembno stisnil. Jehan je vrnil ta stisk in zamrmral:

»Srečen sem, da odpravite moje ravnanje.»

Vrnila sta se h kočiji. Kralj je pomolil glavo skozi vrata.

»Gospoda Pardaillana, prisedita k meni.«

In budomošno je dodal:

»Trebja je, da uredimo neko rodbinsko zadevo.«

Med tem, ko sta se Pardaillan in njegov sin spravljala v kočijo, je Henrik opazil vrio tropico, ki je stala ob strani, vzravnan kakor na paradi, in skrivaj suvala drug drugega pod rebra.

»Vi trije pa na konje!« je velel. »Spremite svojega glavarja, ko vem, da se neradi ločite od njega.«

Jehanovi tovariši so se od ponosa napihnili kakor mehurji. Ne vedoč, kako bi se zahvalili za to milost, so vsi trije hkratu položili roke na srca in na vsa pljuča zatuli:

»Živel kralj!»

Kralj se je zagrohotal.

»Ventre saint-gris!« je vzkliknil z nepotvorjenim občudovanjem, »krepka pljuča imajo, vse kar je res!»

»Pa tudi krepke roke in krepka srca, sire,« je resno pripomnil Jehan.

»V Louvre, gospoda!« je zaklical kralj.

Kavalkada se je spustila v dir. Na čelu je jahal Vitry s svojimi telesnimi stražniki, pred kočijo pa Bellegarde, Liancourt, Bassompierre in Montbazon. Carcagne, Escargasse in Gringaille so jezдили ob straneh kočije, kakor jim je bil kralj ukazal. Neuvy in njegovi strelici so bili zadnji voji.

A naši trije korenjaki so bili od radosti in ponosa, hkrati pa od misli, da je zdaj njih sreča zagotovljena, tolikanj iz uma, da se niso krotiti in so spet in spet zaganjali svoj krik: »Živel kralj!« Plemiči in telesni stražniki so se kakopak čutili dolžne, da so vsakikrat pritegnili. Ko je kavalkada zavila skozi vrata Sv. Antona in je ljudstvo slišalo to donebesno vpitje, ga je jelo ponavljati, samo ne vedoč, zakaj. Ker mora pa vsaka manifestacija neutegoma dobiti razlog, se je kakor blisk raznesla vest, da je kralj ušel strašni nevarnosti in da so ga rešili prav ti trije divjaki, ki so zdaj toli strašno tulili in toli ponosno skakali ob straneh njegove kočije.

Posledek je bil ta, da je bila kraljeva pot od vrat Sv. Antona do Louvra zmagoslaven pohod, kakršnega še ni bil doživel.

V kočiji je kralj prijel Bertillo za roko in jo položil presrečnemu Jehanu v desnico, rekoč:

»Mislim, da vsaj deloma popravim, kar sem vam storil hudega, ako vas dam za ženo možu, ki ste si ga izbrali. Vreden vas je!« In ker se ni znal premagovati, kadar je bil med dobrimi prijatelji, je s prešerno veselostjo dodal:

»Nu, kdaj bo svatba? In kje?»

Odgovoril mu je Pardaillan:

»V Saugisu, sire, čez mesec dni.«

»Da, srečni ljudje so najrajši sami,« je dodal kralj in se od srca zasmejal. »Prav! Sicer pa ne obljubim, da se ne bi povabil.«

»To bo za nas dragocena čast, ki jo bomo hranili v neizbrisnem spominu!« je rekel Pardaillan s takim obrazom, da ni bilo moči spoznati, ali govori resno ali se posmehuje.

»A le s pogojem, da se ne bo nihče ceremonil zaradi mene. Vraga, saj spadam tako rekoč k rodbini!«

Nato se je obrnil k Jehanu, ki je zamaknjen gledal svojo ljubljeno, presrečno nevesto, in dodal:

»Nikar se ne čudite, če ne dam vaši nevesti nikake dote. Oče vam bo povedal, da sem v primeri z vami ubog siromak.«

Iz Louvra so prepehtali Bertillo k vojvodi Audillyjskemu in njegovi soprog, ki sta zdaj zvedela, kdo je bil Jehan, in sta sprejela mlado dvojico kakor svoja lastna otroka.

Pardaillan je pustil mlada dva v tej prijateljski hiši in se napotil v ulico Sv. Honorija, h Conciniju. Sprejela ga je Leonora Galigai. Njegov obisk je trajal komaj četr ure. Ko je odšel, je bil videti zelo zadovoljen.

»Concini in njegova žena sta ukročena,« je mrmral sam pri sebi.

»Upam, da si bosta zapomnila, kar je treba, in da se mojima otrokoma ne bo več bati teh italijanskih spletkarjev. Zdaj ostane samo še vprašanje zaklada.«

S P O R T

Svetovno smučarsko prvenstvo akademikov

St. Moritz, 6. januarja

Včeraj so se pričele tekme za svetovno smučarsko prvenstvo akademikov, in sicer kot prva tekma v smuku, ki se je vršila v najlepšem vremenu. Od prijavljenih 160 udeležencev jih nekaj ni startalo, drugi so odstopili, tako da jih je prišlo na cilj samo 105. Kakor se je pričakovalo, so odnesli večino prvih mest »rdeči vrage« iz Inomosta.

Rezultati so bili naslednji: 1. Leubner (Avstrija) 4.38, 2. Reni (Avstrija) 4.10, 3. Prince Alvaro de Orleans-Bourbon (Španska) 4.13, 5. Wolfgang (Avstrija) 4.13, 7. Mackintosh (Anglija) 4.15, 32. Kukovec (Jugoslavija) 5.08, 66. Bervar (Jugoslavija) 6.28.

Proga je bila dolga 5 km in razmeroma lahko izpeljana. Start je bil na Fourela Schlattan (2877 m), cilj pa na Margues (2250 m).

Danes točno ob 8.45 je bil start na 17 km. Temperatura je bila zjutraj 18 stopinj Celzija pod ničlo. Pred tekmo pa se je dvignila. Ker smo Jugosloveni imeli precej nizke številke, ni moč ugotoviti, ali smo prišli na cilj. Tako smo izgubili v ravni, kar smo pridobili v breg. Najbolje je uganil možo Kukovec, ki se je za svojo prvo tekmo na daljavo tudi ugodno plasiral. Od 82 prijavljenih je prišlo na cilj 51.

Rezultati so bili: 1. Sakshaug (Norveška) 1:09.36, 2. Holtzner (Italija) 1:13.36, 3. Rexel (Avstrija) 1:15.47, 11. Guttormsen (Norveška) 1:20.22, 15. Bervar (Jugoslavija) 1:23.18, 16. Erdi (Nemčija) 1:23.19, 17. Baebler (Jugoslavija) 1:24.15, 21. Šramelj (Jugoslavija) 1:25.54, 23. Jenko (Jugoslavija) 1:26.40, 25. Lantschner (Avstrija) 1:27.21, 26. Mušič (Jugoslavija) 1:28.02, 29. Kjelland (Norveška) 1:28.44, 30. Kukovec (Jugoslavija) 1:28.56.

Vsi Italijani, razen Holtznerja, lanskega zmagovalca, ki se je letos plasiral na drugo mesto, so ostali za Jugosloveni. Med našimi je letos prijetno iznenadil Baebler, ki se je plasiral tik za Bervarjem. Pozna se pač, da je bila trojica naših prvoplasiranih 12 dni v tečaju H. Leopolda, ki trenira naše tekmovalce. Jenku in Mušiču se pozna, da še nista trenirala in da nista niti dosegla svoje lanske forme. Sakshaug je dokazal, da so Norvežani v teku še vedno brez konkurence. Njegov čas je izreden, posebno, ako upoštevamo, da je bila proga dokaj težavna.

Popoldne se je vršila v snežnem metežu tekma v slalomu. Pripuščenih je bilo le prvih 30 plasiranih pri tekmi v smuku. Rezultati so bili: 1. Clyde (Anglija) 1:57.4, 2. Wolfgang (Avstrija) 1:58, 3. Lantschner (Avstrija) 2:06.4.

Med favoriti je bil diskvalificiran Reinold (Avstrija), ker je izpuštil ana vrata. Jutri se vrše tekme stafet. Naša ekipa starta v postavi Bervar, Baebler, Šramelj, Jenko in Kukovec.

Prvenstvo v table tenisu končano

Včeraj pozno po 2. uri zjutraj se je končalo v dvorani OUZD tretje prvenstvo dravske banovine v table tenisu. Nadaljnji in končni rezultati so:

Single gospodov, finale: 1. Weis (Ilirija), 2. Janez Nemec (Mura), 3. Lajšo (Mura) in Antolović (Poštarski). Weis: Antolović 21:16, 18:16; Nemec Lajšo 21:18, 16:21, 15:21, 21:18, 21:6!! proti Nemec Janez 21:17, 19:25, 16:21, Nemec Janez: Nemec Lajšo 3:0 v o. proti Antolović 12:21, 21:18, 22:24, 27:25, 10:21, Nemec Lajšo: Antolović 21:12, 21:12, 21:12, Meis in Nemec Janez sta imela enako število točk in sta se zato pomnožno borila za naslov prvaka. Weis proti Nemec Janez 21:19, 20:22, 21:17, 21:10, S to zmago je postal Weis zasluženo prvak in si priboril predhodni pokal SK Ilirije.

Turnir moštev: 1. SK Mura, Murska Sobota, 2. SK Ilirija, Ljubljana, 3. SK Poštarski, Zagreb, 4. SK Cepin, Zagreb, izven konkurence; 5. oziroma 4. Hermes, Ljubljana. Double gospodov: 1. Nemec-Nemec, Mura, 2. Weis-Ziša, Ilirija, 3. Weller-Alić, Makabi-Poštarski, 4. Antolović-Domines, Poštarski-Nemec-Nemec-Zornada-Zornada 3:1, proti Antolović-Domines 3:1, Weis-Ziša: Weller-Alić 3:1, proti Nemec-Nemec 1:2 v o. Antolović-Domines: Denes-Opar 3:2. Mixed double: 1. Worm-Weis, 2. Gerzinić-Neda-Lowe, 3. Gerzinić-Hani-Denes. Vsi trije pari Ilirije, 4. Hočevar-Zornada (Hermes), Worm-Weis: Gerzinić-Neda-Lowe 21:16, 21:14.

Jugoslovenska reprezentanca za svetovno prvenstvo v table tenisu je sestavljena. Na podlagi končnega turnirja za prven-

stvo dravske banovine je sestavil savezni kapetan g. Janez Nemec naslednjo petorico, ki bo zastopala Jugoslavijo na letošnjem svetovnem prvenstvu, ki se bo vršilo 31. januarja v letovišču Baden-Baden pri Dunaju: Maksimović, Hexner (SSU Sombor), Weis (Ilirija), Nemec Lajšo (SK Mura) in Antolović (SK Poštarski).

Smučarski dan v Mojstrani

Kljub letošnji slabi zimi smo imeli danes tekme. V soboto je na staro podlago zapadel nov suh sneg in v nedeljo smo imeli 10 cm prašča. Smuka je bila prav ugodna. Proga se je v nedeljo dopoldne markirala in je bil start ob 14. v Mojstrani za šimencem. Startalo je 18 članov, in sicer 10 seniorjev na 15 km, 5 juniorjev na 7 km in 3 naraščajniki na 5 km.

Rezultati so bili:

1. Jakopič Albin 51.25, 2. Klančnik A. 54.18, 3. Lakota C. 57.54, 4. Dovžan J. 59.00, 5. Rabič Maks 59.11.

Gledalcev je bilo vse polno. Ob 16. je bila razglasitev rezultatov v hotelu Triglavu. Del klubskega programa smo predložili na poznejši čas, in to skakalno tekmo, tekmo za tekmovalce, ki se nikoli niso startali, tekmo za dame in tekmo za deca od 4 do 16 let v kategorijah.

Juniorji 7 km:

1. Rabič Miha 33.35, 2. Košir L. 34.15, 3. Klančnik Gregor 34.46, 4. Rabič Zdravko 34.47.

Naraščaj 5 km:

1. Klančnik Karel 24.56, 2. Rabič Ljode 25.19, 3. Čebašek J. 26.52.

Proga je tekla pod Možakovi, Boritje na Mlake ob Savi nazaj na Mojstransko polje, kjer je bil cilj. V vseh kategorijah je bil boj za prva mesta prav resen. Doseženi rezultati so pri letošnjem slabem treningu prav zadovoljivi.

Službene objave LNP

(S seje p. o. dne 4. januarja 1933.)

Nazvozi gg.: Stanko Novak, Kovač, Oman, Zupanc, Petrič.

Na znanje se vzamejo sodniška poročila o prvenstvenih tekmah: ISSK Maribor: SK Rapid 4: 2, SSK Celje: SK Laško 15: 0, SK Rapid: SK Ilirija 4: 3, SSK Celje: SK Jugoslavija 4: 0, SK Rapid: SK Zeleničar 3: 2, o prijateljskih tekmah SK Zeleničar: SK Svoboda, Maribor 10: 2, SSK Celje: SK Olimp 5: 3, ISSK Maribor: SK Zeleničar 7: 2, o pokalnih tekmah TSK Slovan: SK Jadran 3: 1, SK Grfiča: SK Korotan 4: 2, ZSK Hermes: SK Svoboda, Ljubljana 2: 2, SK Svoboda, Ljubljana: SK Korotan 4: 2 in o reprezentančnih tekmah Trbovlje: Zagorja 4: 0.

Kazenskomu odboru se predajo na podlagi sodniških poročil: Unterreiter Josip (SK Ilirija) od prvenstvene tekme SK Rapid: SK Ilirija 4. decembra 1932 v Mariboru, Habicht Josip (SK Svoboda, Ljubljana), Drobež Vladimir in G. Sagadin Milan (SK Korotan, Ljubljana) od pokalne tekme SK Svoboda: SK Korotan 26. decembra 1932 v Ljubljani, g. Turnšek Adolf in Zagor Anton (oba SK Jugoslavija, Celje) od prvenstvene tekme SSK Celje: SK Jugoslavija 18. decembra 1932 v Celju, Pavlin Adolf (SK Zeleničar), Barlovič Josip in Seifert Viktor (oba SK Rapid), od prvenstvene tekme SK Rapid: SK Zeleničar 18. decembra 1932 v Mariboru, Trinker Adolf (SK Zagorje) od reprezentančne tekme Trbovlje: Zagorja 4. decembra 1932 v Zagorju Ronjak Arnold (SK Zeleničar) na podlagi zapisnika MO Maribor od 19. decembra 1932 po prijavi g. Amona.

Upravnemu odboru se preda TSK Zadruga, Ljubljana, ker še ni predložila v verifikacijo svojih igralcev.

Protest SK Zeleničarja proti verifikaciji prvenstvene tekme SK Rapid: SK Zeleničar, odigrane 18. decembra 1932 v Mariboru, se odstopi SZNS v Ljubljani v izjavo.

Na znanje se vzamejo zapisniki MO Maribor od 19. in 27. decembra 1932, MO Celje od 12. in 19. decembra 1932, dopis SK Ilirije od 21. decembra 1932 in dopis MO Celje v Celju št. 86 in 87/32 od 13. in 20. decembra nadalje poročila službovalnih odbornikov g. Cilenška od prvenstvene tekme SK Rapid: SK Zeleničar 18. decembra 1932 g. Mahkovec od prvenstvene tekme SSK Celje: SK Laško 11. decembra 1932 in SSK Celje: SK Jugoslavija 18. decembra 1932 v Celju.

Zavrne se protest Athletik — SK Celje proti verifikaciji prvenstvene tekme SK Olimp: Athletik — SK, odigrane 20. novembra 1932 v Celju, na podlagi izjave SZNS v Ljubljani, ker za anuliranje tekme ni razloga v smislu pravil Tekma se verifikira z doseženim rezultatom 3: 1 za SK Olimp.

Verifikacija se s pravom takojšnjega nastopa za SK Svoboda, Ljubljana: Ozebek

Karol, za Čakovčiči SK: Maksimović Brnslav, za SK Zele ničar: Radičević Branko, Antonič Rudolf, Straub Ivan, Žižek Bogo, Znoj Franc, za TSK Slovan: Senčar Ernest, za ISSK Maribor: Mirković Ivan, za SK Svoboda, Maribor: Schäffer Julij, za SK Svoboda, Zagorje: Jevšnik Adolf, Lebeničnik Albin, Kaničnik Zdravko, Zupan Alojzij, Palčič Hinko, Majdič Franc, Vedenik Pavle, Kos Jože, Drgan Peter, Čebin Vinko, Stern Emil, Gostiša Bogomil, Gostiša Ladislav: — s pravom nastopa 7. januarja 1933, za mednarodne, 28. marca 1933 za prijateljske in 28. junija 1933 za prvenstvene tekme se verifikirajo za SK Svoboda, Ljubljana: Logar Peter, za ISSK Maribor: Pišof Ivan, za SK Grafiko: Kervina Franc, za SK Ilirijo: Makovec Rudolf.

Pozivajo se klubi, da do prhodnje seje pošljejo legitimacije: SK Jadran za igralca Logarja Petra, SK Rapid za igralca Žižka Bogomirja in Pišofa Ivana, SK Svoboda, Maribor za igralca Znojla Franca in Strauba Ivana.

Igralec Simerl Josip bo verificiran za SK Zeleničar v Mariboru, čim prej p. o. njegovo odjavo od SKP v Sarajevu. — Vza me se na znanje izjave igralca Oblaka Mirka, da preklicuje svojo prijavo za ASK Primorje ter da ostane še nadalje član matičnega kluba ZSK Hermes v Ljubljani.

Čitajo se za SK Ptuj v Ptui: Kristančič Viktor, Podbreznik Ludvik, Preac Ivan, Urschitz Erv, Horvat Ignac, Podbreznik Andrej, Fijen Franc, Stross Franc, Peer Henrik, Junger Franc, Stross Ferdinand, Stross Josip, Novak Franc, Stanitz Valter.

— Iz seznama verificiranih igralcev se črtajo: Horžen Vinko, Kovač Slavko, Bžjak Emil, Vinšek Ivan, Prijšč Dušan, Spreitzer Bojan, Jamnik Vinko, vsi SK Svoboda, Ljubljana, Palček Vekoslav, Urbančič Stanek, Wohlmut Pavel, Skalar Marjan, Pukl Mirko vsi SK Grafika, Milosavljevič Živojin, Knežev Ivan, Vidmaj Franc, Grmčin Lazar, Čufuta Ivan, Marko Ivan, Lekš Vincenc, Stefančič Josip, Purgaj Franc, Dobrenič Josip, Jančkovič Josip, Gabrjan Valter, Abrašević Ibrahim, Kolmančič Ivan, Skrgat Avgust, Zohar Franc, Mihelač Joško, Kranjc Leopold, Omerza Zvonko, vsi SK Svoboda, Maribor.

Vzame se na znanje dopis SK Litje številka 112/32 od 13. decembra 1932, v katerem tudi sporoča, da je poravnal dolžni znesek ss g. Marinu, na kar se opozarja SZNS. Na dopis SK Ilirije od 22. decembra v zadevi igralca Humarja se bo sporočilo SSK Sparti v Ljubljani.

Na znanje se vzamejo dopisi BLP Beograd, br. 4863 od 14. decembra 1932, JNS v Beogradu br. 45 od 27. decembra 1932, SZNS v Ljubljani od 15. decembra 1932, in dopis SSK Celja od 28. decembra 1932, s poslano brzojavko. Protest SK Soštanj proti verifikaciji prvenstvene tekme SK Soštanj: SK Laško, odigrane 30. oktobra 1932 v Celju, se odstopi MO Celje v izjavo.

Verifikirajo se prvenstvene tekme: ZSK Hermes: TSK Slovan 9: 1, SK Rapid: SK Svoboda 3: 1, SSK Celje: SK Laško 15: 0, ISSK Maribor: SK Rapid 4: 2. Tajnik II.

ASK Primorje. (Predsedstvo.) Pred dnevi je v Ljubljani izšel letak s hudimi očitki proti ASK Primorju in njegovim članom. Javnost obveščamo, da smo storice prijavi sodišču. — Nogometna sekcija opozarja članstvo, da sekcijski občni zbor ne bo danes, pač pa v torek 17. t. m. — Lahkotiletska sekcija ima gimnastične treninge redno vsak torek in soboto točno ob 19 v telovadnici ženskega učiteljskega na Resljevi cesti. Cross-country treningi na igrišču redno vsako sredo ob 15.30 in vsako nedeljo ob 9.30. Oboje obvezno za vse atlete.

SK Ilirija ima danes ob 20.30 v kavarni Emona redno pionirsko sejo in se zaradi važnosti dnevnega reda prosi polnoštevilne udeležbe. Načelniki sekcij se pozivajo, da predložijo na seji poročila za tekoče leto.

SK Korotan. Danes ob 19. izredna odbojstva seja. — Tajnik.

NSK Sparta sklicuje danes ob 19. v kavarni »Vespera« odbojstvo sejo. Točno! — Hermes: Korotan, pokalni tekma za brezposelne igralce na igrišču Korotana je izpadla 11: 1 (4: 1) in ne 11: 4 kakor smo včeraj poročali.

Gostilna Ankele pri Sv. Ani nad Tržičem, k spada med najlepše zimske postojanke v Karavankah, ima tudi svojo muzejsko šolo na krajevni vzhajalosti v bližini gostilne, ki jo vodi od JZSS pr znani učitelj g. Riko Ankele. Učitelj je na razpolago vsak dan. Pension s kužinami sobami dnevno 45 Din. Gostilna je oddaljena od postaje Tržič 5 km in je zato za eno goste, ki nameravajo ostati dalj časa (5 do 6 dni) voz na razpolago brezplačno. Naznaniti je treba le prhod. Šola se priporoča zlasti onim smučarjem, ki bi se radi izvežbali v alpinizmu in turnem smučanju. Onomajti je treba še na krasne zleze v okolici n. pr. Zeleno, Kofce, Babo, Ljubelj itd. Snega je dovolj in dober.

Repertoarji

DRAMA.

Začetek ob 20.

Torek 10.: Zaprt.

Sreda, 11.: Milijon težav. Premiera. A.

Četrtek, 12.: Zaprt.

Petek, 13. ob 15.: Vest. Dijaška predstava po znatno znižani ceni. Izven.

OPERA.

Začetek ob 20.

Torek, 10.: Madame Butterfly. C.

Sreda, 11.: Nižava. Sreda.

Četrtek, 12.: Adel in Mara. B.

Petek, 13.: Zaprt.

★

Premiera v dram. Jutri bo v dram. premieri veseloigre »Milijon težav«, ki jo je napisal Valentin Katajev. Avtor je našemu dramskemu občinstvu že znan po lanskem njegovem delu »Kvadratura kroga«. »Milijon težav« je izvrstna veseloigra, polna komičnih zapletov med staro in mlado generacijo. Ga. Nablocka predstavlja izvrstno komično staro: nastopio še: Mira Danilova, Rakarijeva, Gabrijelečeva, Vida Juvanova, Sanein, Cesar Jan, Krli, Jerman, Bratina, Linah, Polokar in MMureli. Dejanje se vrši v današnjih dneh v Moskvi. Režira Bratko Kreft.

Iz opere. Puccinijeva opera »Madame Butterfly« se ponovi dravi. v naslednji ulozi nastopi Giungiacca — Gavella. — Prva repertoar izvedbe D'Alberjeve opere »Nižava« bo jutri.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Torek, 10.: Nevhita. A.

Sreda, 11.: Zaprt.

Četrtek, 12.: Pri belem konjčku. B.

★

»Maks in Moric«, otroška revija s potjem, plesom in godbo, katere premiera je bila razprodana do zadnjega kotička ter je morala velika množica občinstva oditi brez vstopnic, se bo ponovila 15. ob 15.

»Bog masčevanje«, drama Scholoma Ascha, eno izmed najzanimivejših del pri nas skoraj popolnoma nepoznane židovske literature, se pripravlja kot naslednja dramska premiera. Režira VI. Skrbinskič.

GLEDALIŠČE V MURSKI SOBOTI

Sobota, 14.: Spreobrnitev Ferdinanda Pištore. Gostovanje Narodnega gledališča iz Maribora.

★

Mariborsko gledališče bo gostovalo v Murski Soboti v soboto, 14. t. m. na odru »Sokoljskega doma«. V prvem gostovanju uprizorje Langarijevo efektno in zabavno komedijo »Spreobrnitev Ferdinanda Pištore«, ki spada med najboljša česka sodobna dramska dela. Za predstavlo je mnogo zanimanja. Nabavite si pravčasno vstopnice!

Natječaj

za izradu planova železničarske kolonije »Crni vrh« u Sarajevu.

Zadruga železniških državnih službenika za nabavku stanova z. s. v. j. u Sarajevu raspisuje ovim natječaj za izradu idejnih planova tipova kuća i arhitektonsku izgradnju cele kolonije sa 93. gradj. parcele.

Program rada, uslovi, situacija 1:500 sa izohipsama, uzdužni profil novoprojektovanih cesta i svi ostali podaci mogu se dobiti kod Zadruga, Sarajeva, Kraljice Marije ul. br. 14, počam od 10. januara 1933. god. uz cenu od 200 dinara po kompletu. Natjecateljima, koji dokažu, da su sudjelovali natjecanju, povratice se gornja svota.

Rok za predaju planova je 1. marta 193

